

Jaarverslag 2018

<i>Naam:</i>	Stichting Noventa Onderwijs
<i>Bestuursnummer:</i>	41005
<i>Adres:</i>	Ried 11, 9285 KK Buitenpost
<i>Telefoon:</i>	0511-542540
<i>E-mail:</i>	info@noventa.nl
<i>Website:</i>	www.noventa.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Voorwoord	2
Jaarverslag Raad van Toezicht Noventa 2018	3
1. Inleiding	6
Identiteit.....	6
Missie en Visie.....	6
Het strategisch beleid van Noventa	7
Organisatie	7
Horizontale verantwoording	9
Beleidsgebieden	11
Leerlingen.....	15
2. Onderwijskundige ontwikkelingen	16
Netwerkfunctie in de maatschappij.....	16
Kwaliteitszorg, intern en extern.....	16
Onderwijsprestaties	17
Netwerken, kwaliteitskringen	17
ICT in de scholen.....	18
VVE.....	19
BOVO	19
Schoolprofilering.....	19
SWV, passend onderwijs en zorgplicht.....	20
Onderwijs aan "nieuwkomers"	20
3. Personeelsbeleid	22
Algemeen	22
Formatiebeleid	24
Integraal personeelsbeleid (IPB)	24
Competentiemanagement.....	24
Herbenoemingsverplichtingen	25
Functiedifferentiatie en Functiemix	25
Arbo beleid	25
Ziekteverzuim.....	26
4. Huisvesting en andere materiële zaken	28
Planmatig onderhoud	28
Brandveiligheid.....	28
Investerings.....	28
5. Financiën.....	29
Algemeen	29
Financiële kaders.....	29
Exploitatie.....	31
Balans	33
Treasury	34
6. Continuïteit	35
Bestuur en organisatie	35
Communicatie	35
Continuïteit	35
Interne risicobeheersing en controlesysteem	37
Risico's en onzekerheden	37
Bijlage 1: Jaarverslag 2018 GMR	39
Bijlage 2: Verantwoording Prestatiebox	41
Bijlage 3: Verantwoording BZT gelden	44
Bijlage 4: Verantwoording werkdrukmiddelen	45
Bijlage 5: Jaarrekening 2018.....	46

Voorwoord

Met en in dit bestuursverslag 2018 evalueert de Stichting Noventa Onderwijs de uitvoering van de beleidsvoornemens in 2018, legt het verticaal verantwoording af naar het ministerie van OCW en legt het horizontaal verantwoording af naar de ouders, werknemers, (G)MR en andere belanghebbenden.

Het doel van publiek verantwoorden door een onderwijsinstelling is te laten zien dat zij de haar toegeschikte middelen zo effectief mogelijk inzet. De verantwoording van het financiële beleid is vastgelegd in documenten met financiële en niet-financiële verantwoordingsgegevens, die op grond van wettelijke bepalingen door het bevoegd gezag van de bekostigde scholen worden opgesteld en ingediend bij het departement. Deze documenten gaan vergezeld van een goedkeurende accountantsverklaring.

Het jaar 2018 laat zich kenmerken door een verdergaande ontwikkeling van onze scholen. Onze identiteit heeft een prominente plaats bij de vorming en uitvoering van het beleid, alle scholen zijn “op groen” gebleven, de leeropbrengsten van onze scholen laten een positieve ontwikkeling zien, de financiën zijn op orde en de ontwikkeling van de organisatie, het intern toezicht en de ontwikkeling van de medewerkers is gunstig. Het enige wat op lange termijn zorgen baart, is de bevolkingsontwikkeling in het werkgebied en daaraan gekoppeld de ontwikkeling van de leerlingaantallen. Voor de korte en middellange termijn maken wij ons veel zorgen over het oplopende lerarentekort wat nu ook in onze regio ernstige vormen gaat aannemen. In 2018 hebben wij ervaren dat de vervanging van zieke leerkrachten, vervanging van leerkrachten die afwezig zijn op basis rechten vanuit de CAO en de vervanging van leerkrachten die met zwangerschaps- en bevallingsverlof zijn geweest, een enorme inspanning vereist en steeds moeilijker te realiseren is. In 2018 zijn we dan ook genooddaakt geweest om in een aantal gevallen (6x) groepen naar huis te sturen.

In januari 2018 is er een intentieverklaring door Noventa ondertekend waarmee een onderzoek is gestart naar een mogelijke bestuurlijke fusie met PCBO Tytsjerksteradiel. Er is een stuurgroep ingericht bestaande uit de bestuurders en de procesbegeleider en er zijn diverse werkgroepen gestart. In december 2018 heeft de stuurgroep op een voorlopige eindrapportage op kunnen leveren op basis van waarvan het proces in 2019 tot een afronding zal komen. Een eventuele bestuurlijke fusie zal dan kunnen plaats vinden op 1 januari 2020.

In dit jaarverslag vindt u terug hoe wij met deze en andere uitdagingen zijn omgegaan in 2018, dit ook in relatie tot de plannen die we hadden voor 2018. Ook geven we een klein vooruitblik naar de toekomst, al is dat meer een flits uit het strategisch beleidsplan en uit onze meerjarenplannen.

Ik wens u veel plezier bij het lezen van het bestuursverslag.

Namens Stichting Noventa Onderwijs,
H. Steenstra, directeur-bestuurder

Jaarverslag Raad van Toezicht Noventa 2018

Samenstelling Raad van Toezicht

De RvT bestaat statutair uit minimaal vier en maximaal zeven leden. De zittingstermijn is vier jaar en er kan voor ten hoogste één tweede termijn herbenoeming plaatsvinden.

Één lid wordt conform de WMS benoemd op bindende voordracht van de GMR. De overige leden zijn tevens bestuurslid van de Vereniging Holding Noventa.

In de vacature voorzitter kon in januari 2018 worden voorzien door de benoeming van mevrouw A.G. Zandbergen-Beishuizen uit Buitenpost. In de tussenliggende periode is het voorzitterschap waargenomen door de heer J. Hooisma. Er werd alvast voorzien in de vacatures per 1 augustus 2018. De heer J. Wierstra uit Grou is benoemd als lid met het profiel bedrijfsvoering als opvolger van de heer A. Hoogsteen. Mr. P.M.J. de Goede uit Winsum (Gr) is benoemd met profiel juridisch als opvolger van mevrouw E. de Jager. Bij de werving en selectie van de nieuwe leden heeft de RvT zich laten ondersteunen door Versteeg Search.

De leden van de RvT ontvangen vacatiegeld.

De Raad van Toezicht kent twee commissies: de remuneratie commissie en de auditcommissie.

naam	benoeming	(verleden) ervaring / nevenfuncties	Functie in RvT
Mw. A.G. Zandbergen-Beishuizen	01-02-18/ 01-01-22	- bestuurder VO - Fractievoorzitter gemeenteraad - Lid RvT Interzorg - Voorzitter RVT CBO Meilân (po)	vz RvT Rem. Cie
Mw. B. De Boer	01-08-2016/ 01-08-2020	- Leraar VO	Onderwijs Fusiewerkgroep
Dhr. A. Hoogsteen	01-08-2012/ 01-08-2018	- Accountant	Aud. Cie
Mw. E. De Jager	01-08-2012/ 01-08-2018	- Juridisch Beleidsmedewerker	Juridische ondersteuning
Dhr. W. Faber	01-11-2016/ 01-11-2021	- Financieel adviseur (zelfst.)	Facilitair Zitting op voordracht GMR
Dhr. J. Hooisma	01-08-2015/ 01-08-2019	- Agrarisch Ondernemer	Vice-Voorzitter Rem. Cie Aud. Cie
Dhr. J. Wierstra	01-08-18/ 01-08-22	- Eigenaar Wierstra - Management&Advies - Voorzitter Coöperatie - Ontmoetingscentra Enschede - Assessor EVC Centrum Vigor - Lid projectgroep - Organisatieverbetering Dyslexie - Voormalig Bestuurder PO	Aud. Cie Bedrijfsvoering

Dhr. P.M.J. de Goede	01-08-18/ 01-08-22	- Advocaat (zelfstandig) - Lid RVT Plateau Openbaar Onderwijs - Lid RvT Kinderopvang Kids2b - Lid diverse bezwaar- en klachtencommissies	Juridische ondersteuning
----------------------	-----------------------	--	--------------------------

Code Goed Bestuur

Het toezicht ziet toe op de mate waarin dagelijkse leiding, zijnde de directeur-bestuurder, in staat is om strategie te bepalen en op grond daarvan tot beleidsvorming te komen. Het toezicht richt zich tevens op de uitvoering van beleid en de wijze waarop de dagelijkse leiding omgaat met de belanghebbenden van de stichting.

Noventa kent een formele scheiding van bestuur en toezicht en voldoet aan de eisen van de Wet Goed Onderwijs Goed Bestuur. De stichting onderschrijft de code 'Goed Bestuur Primair Onderwijs' van de PO-Raad. De RvT hanteert een intern toezichtkader dat ijkpunten bevat waaraan het handelen van de bestuurder wordt getoetst.

In 2018 is mede in verband met de RvT-nieuwkomers geïnvesteerd in een cursus Governance.

De RvT functioneert tevens als adviseur en klankbord van het bestuur.

Vergaderingen

De RvT heeft in 2018 zeven keer een reguliere vergadering gehad. Daarnaast is er een extra vergadering geweest in verband met het benoemen van nieuwe leden van de RvT. Ook is er twee maal vergaderd met de GMR. De leden van de RvT zijn tevens bestuurslid van de Vereniging Holding Noventa. In die rol hebben zij de vergaderingen (3) van de ledenraad bijgewoond. De RvT-voorzitter en de bestuurder bereiden elke RvT-vergadering de week voorafgaand voor.

Rode draad in 2018 vormden de besprekingen over een mogelijke fusie met PCBO Tytsjerksteradiel. In januari 2018 is een intentieverklaring ondertekend waarin wordt aangegeven dat er gestart kan worden met een onderzoek naar een bestuurlijke fusie met PCBO Tytsjerksteradiel. In juni en oktober hebben er gezamenlijke RvT-vergaderingen met PCBO Tytsjerksteradiel plaatsgevonden. Daarnaast hebben er meerdere (informele) besprekingen plaatsgevonden van de (vice)voorzitters van RvT's van de Noventa en PCBO Tytsjerksteradiel. Daarnaast is er een informerende bijeenkomst georganiseerd voor beide RvT's en ledenraden.

De voorzitter van de RvT heeft daarnaast voor elke vergadering een vooroverleg gevoerd met de directeur-bestuurder ter voorbereiding van de vergaderingen en het bespreken van de stand van zaken van de fusievoorbereidingen.

Schoolbezoeken

Enkele leden van de raad van toezicht hebben de directeur-bestuurder vergezeld tijdens de schoolbezoeken en monitorgesprekken. Dit om kennis te nemen van de situatie op de werkvloer en de wijze van werken tijdens deze schoolbezoeken en monitorgesprekken.

De Raad van Toezicht als Werkgever

In juni heeft de remuneratiecommissie een functioneringsgesprek gehad met de bestuurder. Als voorbereiding van dit gesprek zijn onder anderen de observaties door de leden van de RvT van de bestuurder meegenomen bij de schoolbezoeken. Afgesproken is om in 2019 ter voorbereiding een 360-feedback te hanteren.

Iedere RvT vergadering start met een deel zonder de bestuurder. Naast de externe ontwikkelingen en de voorbespreking van de agenda is hier ook ruimte voor de signalen over het functioneren van de bestuurder. In het gesprek met de GMR is naast het positieve geluid ook een aantal aandachtspunten benoemd.

De Raad van Toezicht als Toezichthouder

Als Toezichthouder maakt de RvT gebruik van een Intern Toezichtkader. Dit kader is toe aan een evaluatie en actualisatie. In verband met de beoogde fusie is investering hierin op dit moment minder relevant.

De Raad van Toezicht als adviseur

Naast de ongevraagde adviezen van de RvT naar aanleiding van de informatie, die door de bestuurder op de vergaderingen wordt gegeven is er ook actief richting RvT een aantal adviesaanvragen neergelegd. In 2018 betrof dit:

Januari (extra)		
Februari	• RvT • DB	• Toelichting jaarrekening • Diverse fusiezaken
April	• DB • RvT	• Diverse fusiezaken • Frysk op de scholen • Concept jaarverslag en jaarrekening vastgesteld
Juni	• DB	• Diverse fusiezaken • Kwartaalverslag Financiën
September	• DB • DB	• Diverse fusiezaken • Kwartaalverslag Financiën
Oktober	• RvT	• Diverse fusiezaken, waaronder samenstelling RvT en wens leden huidige RvT in nieuwe Stichting en de functieprofielen

Besluiten

Januari (extra)	• Benoeming leden RvT	• Vastgesteld
Februari	• Mobiliteitsbeleid	• Vastgesteld
April	• Bankcriterium: triple A status	• Vastgesteld
Mei	• Jaarverslag 2017 • Naar aanleiding van functioneringsgesprek DB in 2018 360-feedback toepassen	• Vastgesteld • Vastgesteld
Juni	• In 2019 Accountantsgesprek met RvT	• Vastgesteld
Oktober	• Overleg vz GMR, vz RvT en DB plannen • Voorbereiding FG/BG-gesprek met de DB	• Vastgesteld (niet uitgevoerd) • Besproken
December	• Begroting 2019 en MJB 2019-2023 • Aanwezigheid bij ledenraadsvergaderingen: alleen de vz	• Vastgesteld • Vastgesteld

1. Inleiding

We zullen in dit jaarverslag de volgende onderwerpen achtereenvolgens aan de orde laten komen: Onze identiteit, missie en visie, onze organisatie, de beleidsgebieden met hun voornemens en resultaten in 2018, de financiële neerslag van al deze activiteiten en de toekomst en continuïteit van onze organisatie en wat daar annex mee is. Ten behoeve van de leesbaarheid is de statutaire naam "Stichting Noventa Onderwijs" meestal afgekort tot "Noventa" en wordt van tijd tot tijd "de stichting" gebruikt als verwijzing naar de organisatie.

Identiteit

In de statuten van de stichting is als grondslag verwoord: "De Bijbel als Gods Woord". Voor het werken binnen de scholen en binnen de diverse geldingen van de organisatie is een missie geformuleerd als uitwerking van deze identiteit. De directeur-bestuurder en de leden van de raad van toezicht van de Stichting Noventa Onderwijs onderschrijven de grondslag van de stichting, werken vanuit deze principes met elkaar samen en geven leiding vanuit deze principes.

Missie en Visie

"Noventa is een moderne, professionele organisatie die zich richt op het geven van kwalitatief goed onderwijs aan kinderen van 4 tot 12 jaar, vanuit christelijke waarden.

Wij doen dat met professionals die – binnen een goed werkklimaat – werken in scholen binnen de gemeente Achtkarspelen. De scholen werken met elkaar samen en ondersteunen elkaar bij het realiseren van vernieuwend onderwijs."

Deze missie kleurt de manier waarop we aankijken tegen het onderwijs, de organisatie, het personeel, de huisvesting en de financiën. Noventa realiseert zich dat de scholen onderdeel vormen van de samenleving die sterk in beweging is. Diverse trends zijn van invloed op de manier waarop we de koers uitzetten, immers onze kinderen worden voorbereid op de (toekomstige) maatschappij. In die zin staan wij midden in de samenleving.

Wij zijn er voor alle kinderen waarvan ouders kiezen voor Christelijk Onderwijs. De christelijke waarden, zoals rentmeesterschap en gemeenschap vertalen we in normen die we hanteren naar onze naaste en naar de omgeving waarin we leven. We zijn hierop aanspreekbaar. Daarnaast werkt Noventa samen met de Stichting Roobol in het federatiebestuur Samenwerkingsscholen Achtkarspelen. De Stichting Roobol is het bevoegd gezagsorgaan voor het Openbaar Onderwijs in de gemeente Achtkarspelen. Vanuit deze samenwerking is Noventa ook het bevoegd gezag van de informele samenwerkingsschool in Augustinusga en is Roobol het bevoegd gezag van de informele samenwerkingsschool in Boelenslaan. Een federatiebestuur boven deze scholen ziet toe op het respecteren van de ingebrachte identiteiten en verzorgt de afstemming tussen de overkoepelende bevoegde gezagen.

Noventa heeft een sterk regionale functie en een overeenkomstige blik. Er zijn geen ambities om internationale activiteiten te ondernemen noch hiervoor subsidies aan te vragen.

Als maatschappelijke organisatie onderneemt Noventa op een maatschappelijk verantwoorde wijze. We zijn ons bewust van onze sociale functie voor omwonenden, werknemers en kinderen, van onze economische functie voor toeleveranciers en werknemers, van onze milieu-verantwoordelijkheid als het gaat om duurzaamheid (beheersing van energieverbruik via led-verlichting en warmtepompen voor enkele van onze scholen en ons stafkantoor en beperking van de milieubelasting) en tenslotte van onze maatschappelijk functie als het gaat om het bijdragen aan de opvoeding van kinderen die nu en later ook maatschappelijk verantwoord handelen en als het gaat om bij te dragen aan de leefbaarheid van de dorpen waarin onze scholen staan.

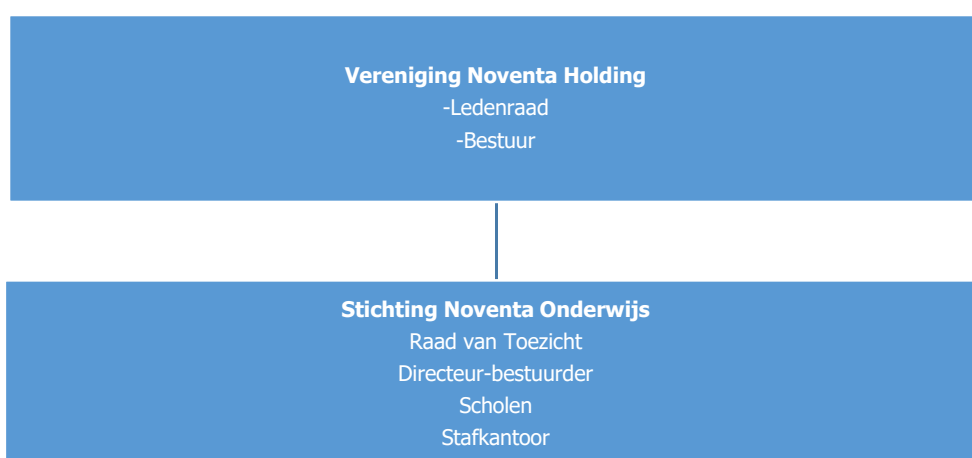
Het strategisch beleid van Noventa

In 2014-2015 is het strategisch beleidsplan 2015-2019 (SBP) geschreven en daarin zijn de hoofdpunten van strategisch beleid door het bestuur benoemd en uitgewerkt. Het strategisch beleid is geaccordeerd door de GMR en geldt voor een periode van 4 jaar. Het strategisch beleidsplan is geschreven door een lees/schrijfgroep (afvaardigingen uit diverse geledingen GMR, teamleden, directeur) onder leiding van de algemeen directeur (huidige directeur-bestuurder). Het plan krijgt nadere uitwerking in de schoolplannen en de jaarplannen van Noventa en de scholen.

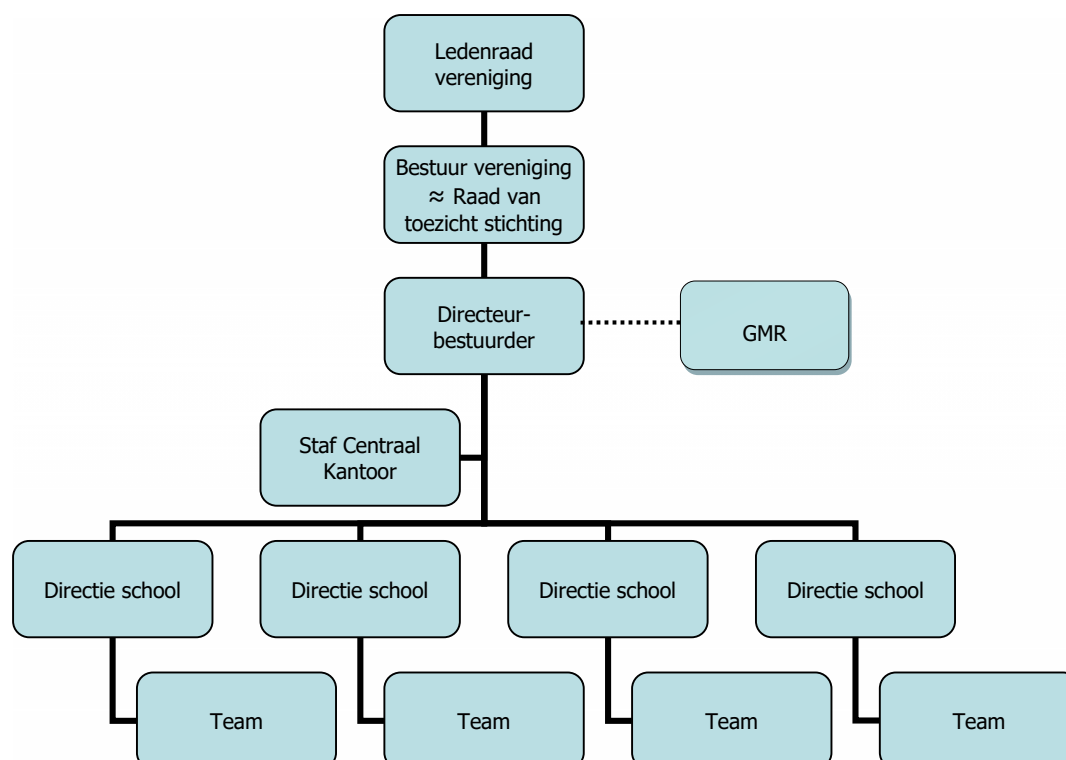
In 2014 is het bestuursakkoord tussen het Primair Onderwijs (PO-Raad) en het ministerie van OC&W gesloten waarin afspraken tot 2020 zijn vastgelegd. Inmiddels zijn de eerste voorbereidingen voor een nieuw strategisch beleidsplan gestart. In het kader van de mogelijke fusie doen wij dit in samenspraak met PCBO Tytsjerksteradiel.

Organisatie

Juridische vormgeving Noventa

Organisatie van Noventa in de praktijk

Bestuur:

Naam	Functie
H. Steenstra	Directeur-bestuurder vanaf 21-7-2016

Staf/beleidsmedewerkers en administratieve ondersteuning.

Naam	Functie
M. de Hek	Office Manager - Bestuurssecretaris
I. Bosma	Medewerker Personeelszaken
G. Visser	P&O beleidsmedewerker
H. Visser	ICT beleidsmedewerker/ Functionaris Gegevens Bescherming
D. Oppers	Beleidsmedewerker Zorg/ Orthopedagoog
H. de Jong	Coördinator Invalpool / PO- ondersteuner
H.Vriesema	Beleidsmedewerker Huisvesting (per 1-8-2018)

De personeels- en financiële administratie wordt verzorgd door het Onderwijsbureau te Meppel (OBM). Ook de dienstverlening voor materiële zaken wordt uitbesteed aan OBM.

Noventa heeft de gemeente Achtkarspelen als werkgebied, het is gevestigd te Buitenpost en bestaat momenteel uit 11 scholen voor regulier primair onderwijs. Op 1 oktober 2018 bezochten 1655 kinderen de scholen in Buitenpost, Twijzel, Twijzelerheide, Kootstertille, Harkema, Drogeham, Augustinusga, Gerkesklooster, Surhuizum, en Surhuisterveen. Iedere school heeft zijn eigen culturele achtergrond en onderwijsconcept. Daarom vormt iedere afzonderlijke school een belangrijke eenheid in de organisatie, met een eigen plaats en gezicht naar en binnen haar omgeving. In 2015 is de christelijke school in Augustinusga gefuseerd met de openbare school in Augustinusga. Door deze fusie is een informele samenwerkingsschool ontstaan die de naam De Twa-ikker draagt. De school valt onder het bevoegd gezag van Noventa. In 2013 was al een andere informele samenwerkingsschool opgericht: De Waldiik. Die school is ontstaan door een fusie van OBS Jan van Zuilenskoalle en PCBS De Stile en valt onder het bevoegd gezag van de organisator van het openbare basisonderwijs in Achtkarspelen: Roobol. Boven de beide samenwerkingsscholen is een federatiebestuur ingericht zoals onder het kopje "Missie en visie" is aangegeven.

Verbinding leden, bestuur en personeel

Reeds in 2007 heeft Noventa een start gemaakt met 'educational governance'. Dit heeft geresulteerd in een Vereniging Noventa Holding, met één algemeen bestuur dat in afnemende mate het onderwijs bestuurt. Voor de operationele organisatie van het onderwijs is de Stichting Noventa Onderwijs opgericht. Om een heldere scheiding tussen bestuur en toezicht te krijgen is in 2016 een raad van toezicht ingesteld en is de functie van de algemeen directeur gewijzigd in "directeur-bestuurder". De leden van de raad van toezicht worden sinds 2017 via professionele werving en selectie benoemd waarbij de GMR voor één lid van de raad van toezicht een bindende voordracht doet. Andere nieuwe leden worden benoemd door de raad van toezicht waarbij uitsluitend bestuursleden van de Vereniging Noventa Holding benoembaar zijn. Op deze wijze wordt de organisatorische verbinding tussen de vereniging en de stichting gelegd.

In 2007 heeft de Algemene Leden Vergadering van de vereniging een ledenraad ingesteld. In deze raad hebben twee personen vanuit elke schoolraad zitting. De ledenraad stemt in met de benoeming de bestuursleden, die tevens in de raad van toezicht van Stichting Noventa Onderwijs zitting nemen. Op deze wijze is "good governance" gerealiseerd en is ook het democratische principe van de vereniging gehandhaafd.

Directeurenberaad

De schooldirecteuren hebben samen met de directeur-bestuurder in 2018 één keer per maand een korte bijeenkomst en één keer per maand een breder overleg; het zogenaamde DO. Dit directeuren overleg staat onderleiding van J.Raap directeur van CBD De Bernebrêge en CBS De Wynroas

Scholen

Naam	Plaats	Directeur
CBS De Tarissing	Drogeham	Mevr. Judith Boerema
CBS De Oanrin	Twijzel	Mevr. Rianne Zuiderveld
CBS De Merlettes	Kootstertille	Dhr. Gradus Kootstra
CBS Johannes Looijenga Skoalle	Surhuizum	Dhr. Hesder Hoekstra
SWS De Twa-ikker	Augustinusga	Dhr. Gradus Kootstra
PCBS De Claercamp	Gerkesklooster	Mevr. Miranda Renkema
CBS De Reinboge	Twijzelerheide	Mevr. Nynke de Vries
CBS De Wynroas	Harkema	Dhr. Jacob Raap
CBS De Lichtbron	Buitenpost	Dhr. Dictus Hoogsteen
CBS De Hoekstien	Surhuisterveen	Dhr. Hesder Hoekstra
CBS De Bernebrege	Surhuisterveen	Dhr. Jacob Raap

Noventa heeft 8 directeuren. 3 directeuren zijn meerscholen-directeur. De verdeling man – vrouw is 50%

Onze scholen staan midden in de samenleving. We zoeken actief contact met anderen betrokken op het onderwijs in algemene zin of betrokken specifiek bij onze scholen. Denk daarbij aan de doorgaande lijnen met de peuterspeelzalen en met het voortgezet onderwijs. Er is overleg met de kinderopvang. We zien het basisonderwijs niet als op zichzelf staand, maar zijn ons bewust dat doorgaande lijnen een grote bijdrage leveren aan de blijvende ontwikkeling van ieder kind. De scholen van Noventa werken daarin samen binnen het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Friesland, maar ook op provinciaal en gemeentelijk niveau in diverse overlegstructuren en netwerken.

Het bestuur hecht grote waarde aan het verbinden van de scholen aan de organisatie. Het collectieve vraagt daarbij invulling. We werken met vertrouwen in elkaar. Een transparante houding wordt van een ieder gevraagd en uitgedragen. Dit merken we in alle lagen van de organisatie. De schoolraad en de ledenraad gaan zich ontwikkelen als organen waar respectievelijk de school en de directeur-bestuurder verantwoording aan kan afleggen en die tevens dienen als adviesorgaan met een zwaarwegend karakter. Synergie tussen de scholen en de geledingen wordt ontwikkeld, zodat het 'wij' gevoel kan gaan groeien. Noventa staat voor het verspreiden van veranderend en vormend onderwijs, waarbij we gaan voor het best haalbare, met als doel: toegeruste mensen voor de maatschappij van morgen.

Horizontale verantwoording

Verantwoording richting de ouders, leden en personeel van de vereniging vindt plaats via de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad, de medezeggenschapsraden van de afzonderlijke scholen en de schoolraden. Met de GMR (op organisatieniveau) en de MR-en (op schoolniveau) vindt regelmatig overleg plaats over onderwijskundige, personeel, financiële en huisvestingszaken.

Veel scholen kennen naast deze organen ook nog een activiteitencommissie, die houdt zich vooral bezig met buitenschoolse activiteiten en festiviteiten. Activiteiten worden in overleg en gezamenlijkheid georganiseerd.

De ouders/verzorgers worden op de hoogte gehouden via de geregelde gespreksmomenten, ouderavonden, klassenavonden, thema-avonden en ledenvergaderingen. Verder worden de ouders

geïnformeerd via de website van de Stichting Noventa, de website van de scholen en de periodieke nieuwsbrieven van de scholen. In het najaar van 2018 zijn de scholen van Noventa gaan werken met de oudercontact-APP van Social Schools. De overige belangrijke documenten worden voor ouders op de website van Noventa geplaatst, inclusief onderhavig jaarverslag. Ook wordt belangrijke informatie ook op de website van de afzonderlijke scholen geplaatst.

Hoewel niet alle ouders lid van de vereniging Holding Noventa zijn worden wel alle ouders en leden op dezelfde manier geïnformeerd over bestuurszaken en dergelijke. We staan een transparante werkwijze voor.

GMR en MR

De medezeggenschap binnen Noventa krijgt op bestuursniveau vorm via de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Hierin hebben Noventa-medewerkers en ouders van Noventa-leerlingen zitting. Tweemaal per jaar is er een vergadering van de Raad van Toezicht en de GMR. Op schoolniveau zijn medezeggenschapsraden (mr) ingericht waarin ook ouders en medewerkers zitting hebben.

Het jaarverslag van de GMR van Noventa is integraal opgenomen in bijlage 1 van dit jaarverslag.

Klachtenrecht

Voor het Klachtenrecht zijn wij aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie. Sinds 2009 is de heer J. Kuipers aangesteld als extern vertrouwenspersoon bij Noventa. Er zijn in 2018 geen klachten gemeld bij deze vertrouwenspersoon.

Op schoolniveau hebben de scholen van Noventa vertrouwenspersonen voor kinderen. Deze collega's hebben hiervoor een opleidingstraject gevolgd en hebben jaarlijks een uitwissel/evaluatiebijeenkomst.

Organisatorische ontwikkelingen

Er worden steeds meer verantwoordelijkheden neergelegd bij schoolbesturen om publieke middelen op een goede manier te besteden. De kansen om hierin succesvol te zijn, worden vergroot wanneer er sprake is van een bundeling van kennis en expertise. Wij houden om deze reden de mogelijkheden voor samenwerking met andere schoolbesturen goed in de gaten en werken ook al samen met andere schoolbesturen. Bovendien is de verwachting dat een krachtige protestants christelijke onderwijsorganisatie een meer aantrekkelijke partij is voor excellente leerkrachten en jonge talenten. Small is weliswaar beautiful maar too small maakt je juist weer minder aantrekkelijk. Vanuit dit gedachtegoed zijn wij in 2018 gestart met het onderzoekstraject naar een bestuurlijke fusie met PCBO Tytsjerksteradiel. Wij zijn door demografische krimp de omvang van de leerlingen jaarlijks met 3% afnemen tot ongeveer 1400 leerlingen in 2025. We realiseren ons dat bij die krimp het steeds moeilijker wordt om een efficiënte en betaalbare overhead te realiseren.

Buitenschoolse Opvang

Noventa is verantwoordelijk voor de Tussen Schoolse Opvang (TSO) en heeft een inspanningsverplichting met betrekking tot het organiseren en aanbieden van voor- en naschoolse opvang en opvang gedurende vakanties. Deze verantwoordelijkheid wordt uitgewerkt door de scholen van Noventa, die hiervoor met diverse instanties samenwerken. Omdat alle scholen gebruik maken van het continuurooster, maken we geen gebruik meer van tussen schoolse opvang. Voor de voorschoolse en naschoolse opvang werken wij samen met TIKO de organisatie voor kinderopvang in Achtkarspelen.

Externe organisatie

In Friesland is voor het PC onderwijs een bovenschools netwerk actief. Alle verenigingen voor protestants christelijk basisonderwijs in de provincie nemen hieraan deel. Daarnaast kennen we en participeren we in het netwerk Onderwijs en Identiteit voor samenwerkingsscholen in Friesland.

Op gemeentelijk niveau participeert Noventa in het Lokaal Educatief Adviesorgaan(LEA), het netwerk Vroeg en Voorschoolse Educatie (VVE), het overleg Basis-Voortgezet Onderwijs(BOVO) en het gemeentelijk huisvestingsoverleg (OOGO).

Tevens participeren wij in het bestuurdersoverleg van Onderwijs Bureau Meppel (OBM) en in de netwerken van de Primair Onderwijsraad.

Beleidsgebieden

Onderwijs, zorg en kwaliteit

We willen de kinderen leren om met een open houding kansen te ontdekken en hun weg te vinden in de maatschappij van de toekomst. Dat vraagt veel kwaliteit van leerkrachten en het management. Ontwikkelingen in het vak worden op de voet gevolgd. Maatschappelijke ontwikkelingen worden vertaald in het handelen van leerkrachten en het geven van onderwijs. Visie op onderwijs is belangrijk om goede keuzes te maken. Uitdagingen moeten worden aangegaan. Het vertrouwde durven loslaten om vernieuwingen een kans van slagen te geven.

We stimuleren een pedagogisch klimaat in veiligheid en geborgenheid, waarin ieder kind wordt gestimuleerd tot uitdaging, zelfstandigheid en ambitie. Elke school heeft een actief beleid ten aanzien van veiligheid, privacy, pesten (pestprotocollen), gewenst gedrag en heeft een methodiek voor de sociaal emotionele ontwikkeling. We volgen de sociaal emotionele ontwikkeling van onze leerlingen structureel. Ieder kind kent zijn eigen ontwikkeling. We willen uit ieder kind halen wat het in potentie mee heeft gekregen.

Kwaliteit krijgt vorm vanuit de slogan 'doen wat je zegt en zeggen wat je doet'. De papieren werkelijkheid en de concrete werkelijkheid zijn synchroon. Afspraken worden nagekomen. We stimuleren de profilering van de scholen. Om de onderwijskwaliteit binnen Noventa te borgen is in het verleden al een beleidsstuk "Kwaliteitszorg" vastgesteld. Hierin staat nauwkeurig omschreven op welke wijze Noventa de kwaliteit van haar scholen stimuleert, waarborgt en controleert. Zaken als managementrapportage zijn daarin uitgewerkt op niveau van bestuur en scholen. Sinds december 2014 heeft Noventa geen zwakke scholen meer.

Binnen de organisatie werkt Noventa met een aantal interne kwaliteitsgroepen/netwerken, die zich richten op specifieke onderdelen van het onderwijsproces. Dit zijn het ib-netwerk, de kwaliteitskring ICT, de kwaliteitskring Taalcoördinatoren (TACO), de kwaliteitskring Jonge Kind Specialisten en de kwaliteitskring Hoogbegaafdheid.

In augustus 2017 is Noventa gestart met een hoogbegaafden klas voor één dag per week voor hoogbegaafde leerlingen uit de groepen 7/8. Deze leerlingen krijgen elke donderdag een specifiek eigen programma aangeboden op de locatie van de Johannes Looijenga Skoalle in Surhuizum. Sinds augustus 2018 bieden we dit ook aan op de woensdag voor leerlingen uit groep 5 en 6.

Noventa participeert verder in symbiose activiteiten met het Voortgezet Onderwijs voor meerkunners, leerlingen die waarschijnlijk uitstromen op het niveau van de theoretische leerweg en voor leerlingen die talenten hebben richten meer praktische vakgebieden.

In onze organisatie is verder een prominente rol weggelegd voor het directeurenoverleg (DO). Het directeurenoverleg is het orgaan dat het beleid van Noventa voorbereidt. Ook bespreekt en evalueert het directeurenoverleg de uitvoering van het beleid.

Personeel

Onderwijs is mensenwerk. De kwaliteit van de organisatie en van iedere school wordt dan ook bepaald door het personeel. Ook komende jaren willen we daarom wederom volop investeren in de ontwikkeling van personeelsleden. We werken aan een organisatie waarin deze ontwikkeling is afgestemd op de visie, competenties, doelen en ontwikkelingen binnen de organisatie en de scholen.

We streven naar een professionele houding die uitdagingen aangaat. Leren van elkaar, feedback geven en ontvangen staan centraal voor zowel de leerkrachten als ook voor het management. We blijven een houding ontwikkelen die personeelsleden stimuleert tot een 'leven lang leren'. Dat betekent ook dat er in 2018 afscheid is genomen van een aantal medewerkers, op basis van werkgerelateerde ziekteverzuim of ontslagregeling of ABP-keuzepensioen. De maatschappij stelt hoge eisen aan het onderwijs, Noventa heeft hoge verwachtingen van de kwaliteit van haar medewerkers.

In het kader van de leerling-krimp hebben we vrijgekomen formatie grotendeels niet ingevuld maar is gedwongen ontslag wel voorkomen. In 2018 hebben wij, middels de inzet van de extra middelen voor de verlichting van de werkdruk, het personeelsbestand niet ingekrompen

In het kader van scholing hebben vele medewerkers in 2018 individuele trajecten gedaan maar ook op stichtingsniveau en schoolniveau zijn er trajecten gedaan. We willen hier even benoemen de start van een cursus verandermanagement (in company) voor onze directeuren als schoolleider en de cursus Hoogbegaafdheid/ Meerkunners, die ook nog doorloopt in 2019.

In 2018 volgden 4 medewerkers een traject richting een Masterdegree Special Educational Needs of Innovatie & Leren.

Sinds augustus 2017 kunnen alle medewerkers gebruik maken van de Heutink Academie voor E-learning. Er kan gewerkt worden met het brede aanbod van digitale modules die de medewerkers thuis en op door hun zelf geplande tijdstippen kunnen aanspreken. Noventa heeft een tweejarig contract voor dit E-learning aanbod afgesloten tot 01-08-2019.

Diverse schoolteams hebben in 2018 scholing gevolgd op verschillende terreinen. We willen hier zeker noemen de teamtrainingen Vreedzame school (De Wynroas, de Bernebrêge en De Reinbôge), Invoering Directe Effectieve Instructie (De Oanrin en De Claercamp), De Kanjertraining (De Merlettes). Verder zijn Noventa breed trainingen aangeboden ten aanzien van Snappet (verdieping), Social schools App en jonge kinderen.

Alle directeuren van de scholen van Noventa hebben in 2018 een registratie voor Register Directeur Primair Onderwijs afgerond en zijn dan nu ook opgenomen in het schoolleiderregister.

In 2018 zijn een schooldirecteur en een intern-begeleider gestart met de opleiding tot auditor. Het is de bedoeling dat beiden met ingang van augustus 2019 verantwoordelijk worden voor het afnemen van interne audits.

Het snel oplopende lerarentekort heeft zich in 2018 verder ontwikkeld als één van de grootste zorgpunten voor alle onderwijsorganisaties in Nederland en dus ook bij Noventa. Het is een bijna onmogelijke taak om vervangingsbenoemingen te kunnen doen bij ziektevervanging, vervangingen bij zwangerschaps- en bevallingsverlof, vervangingen bij cursussen en bij rechtspositioneel verlof. Deze situatie vraagt een enorme inspanning van de afdeling Personeelszaken.

In 2016 is Noventa als één van de eerste organisaties in Friesland begonnen met het benoemen van zij-instromer en heeft Noventa daarbij gebruik gemaakt van de subsidiemogelijkheden van het ministerie van OC&W. Dit beleid heeft zich verder ontwikkeld en in 2018 heeft Noventa vier nieuwe zij-instromers aangesteld. Het begeleiden van deze nieuwe collega's vraagt veel van de scholen en we constateren ook dat deze collega's zeker een inwerkperiode van minimaal een half jaar nodig hebben. Per direct een groep opvangen en kwalitatief hoogstaand onderwijs bieden is een illusie. We zijn echter genooddaakt om gebruik te maken van deze zij-instromers om het bestand aan leerkrachten op peil te houden en ook om in de toekomst leerkrachten te kunnen plaatsen op reguliere vacatures. Nog steeds is Noventa voorloper in de provincie Friesland en hebben we directe contacten met het opleidingsinstituut Stenden/NHL die deze trajecten sinds 1 september 2018

aanbieden. Financieel vraagt de inzet van zij-instromer een extra investering omdat deze collega per direct een leerkrachtensalaris ontvangen maar nog niet als zelfstandig leerkracht inzetbaar zijn.

In een beperkt aantal gevallen zetten wij onbevoegden in om bij vervangingen klassen op te vangen of het onderwijsproces te continueren. Dit betreft lerarenondersteuners en/of onderwijsassistenten, die hun werkzaamheden dan ook uitvoeren onder begeleiding van duo collega, mentor, intern begeleider en/of directeur. Het inzetten van deze collega's is één van de moverende redenen geweest op 1 januari 2019 eigen risico drager te worden voor het ziektevervangingen.

Huisvesting

Goede schoolgebouwen zijn van belang om onderwijs van deze tijd te kunnen geven. Daarom heeft Noventa in het verleden fors in vernieuwde huisvesting voor al haar scholen geïnvesteerd. Helaas brengt de financiële situatie van Noventa met zich mee dat de middelen die mogelijkheid niet meer bieden. Daarbij heeft het bestuur het standpunt ingenomen niet meer zelf in gebouwen te willen investeren omdat de gemeentelijke overheid die taak en verantwoordelijkheid heeft.

Zoveel als mogelijk is de huisvesting afgestemd op de onderwijsvisie van de school. De scholen kennen meer ruimtes waar kinderen onderwijs volgen dan alleen het klaslokaal, daartoe zijn lespleinen ingericht. Coöperatieve werkvormen en individueel leren kan in ieder schoolgebouw vorm worden gegeven. Maatschappelijke ontwikkelingen die het onderwijs raken, worden vertaald in het schoolgebouw. Een veilige leeromgeving biedt kinderen betere kansen op betere prestaties. Dit brengen we tot uitdrukking in onze schoolgebouwen.

Voor de toekomst zien we dat er zorgen zijn ten aanzien van de middelen die wij krijgen van de rijksoverheid voor het onderhoud en de staat van onderhoud van onze gebouwen. Onderzoek door de PO raad toont aan dat schoolbesturen in Nederland te weinig middelen ontvangen voor de materiële instandhouding van het onderwijsleerpakket en het onderhoud. Noventa heeft gemiddeld oude gebouwen en staat daarmee voor vrij hoge kosten om het onderhoud uit te voeren. De gemeente Achtkarspelen heeft de laatste jaren vooral gekozen voor renovatie (en uitbreiding) en niet voor nieuwbouw. Bij de overdracht van het buitenonderhoud van de gemeente naar het schoolbestuur in 2015 is geen sprake geweest van een financiële overdracht of een extra schouw met een investering voor achterstallig onderhoud.

In 2018 is het gebouw van de Samenwerkingsschool De Twa-ikker in Augustinusga fors gerenoveerd en gemoderniseerd. De Gemeente Achtkarspelen heeft hiervoor het grootste deel van de kosten voor haar rekening genomen. Vanuit de onderhoudsfondsen van de school zijn er bij deze renovatie investeringen gedaan in LED-verlichting, een nieuw verwarmingssysteem en nieuwe vloerbedekking in de lokalen die niet gerenoveerd zijn. De school is nu weer up to date voor de komende jaren.

In 2018 zijn er aanvragen bij de Gemeente Achtkarspelen ingediend voor een renovatie van het gebouw van De Tarissing in Drogeham en nieuwbouw voor De Reinbôge in Twijzelerheide. De kans dat beide aanvragen in 2019 gehonoreerd gaan worden is groot.

Samen met de collegiale besturen in Achtkarspelen en met de gemeente Achtkarspelen is in 2018 een Integraal Huisvestingsplan opgesteld wat begin 2019 waarschijnlijk goedkeuring krijgt van de gemeenteraad.

Financiën

We zijn een financieel gezonde organisatie en willen dat blijven. De financiën worden bovenschools aangestuurd. Daarnaast heeft iedere school eigen budgetten, gebaseerd op het aantal kinderen. Financiën maken het mogelijk dat kwaliteit ontwikkeld kan worden. In de jaren 2011 tot en met 2014 heeft Noventa met begrotingen gewerkt waarin forse tekorten waren opgenomen. In 2012 is de begroting met een al fors tekort ook nog fors overschreden is. In 2013/2014 werd dan ook duidelijk dat de reservemiddelen uitgeput gingen raken. Sinds 2015 zijn de begrotingen en de werkelijke financiële resultaten echter positief. We gaan geen geld "oppotten" maar uitgangspunt voor ons

financieel beleid is wel dat wij werken met een sluitende begroting (niet meer uitgeven dan dat er binnen komt) en dat wij binnen die begroting de noodzakelijke reserveringen voor vervangingsinvesteringen en risico's opnemen.

Helaas worden wij als organisatie ook in toenemende mate geconfronteerd met oplopende kosten in het kader de verplichtingen en financiële risico's bij werkloosheid en arbeidsongeschiktheid. Onze sectorpremies stijgen en de financiële risico's in het kader van eigen aansprakelijkheid bij werkloosheid en ziekte nemen fors toe. Wij kunnen deze kosten dragen maar de aspecten dragen wel een groter wordend risico in zich en vragen om een actief en alert beleid, bewaking en aansturing.

Zoals eerder genoemd heeft Noventa in 2018 het eigen risico dragerschap voor het Vervangingsfonds aangevraagd en per 1 januari 2019 toegewezen gekregen. Dit betekent dat wij geen premie meer betalen aan het vervangingsfonds maar daarvoor in de plaats wel de kosten voor vervangingen zelf moeten dragen.

Communicatie

Communicatie tussen mensen en geledingen is de smeerolie voor een professionele organisatie. In onze communicatie maken we de waarden en normen concreet. Noventa toont veel ambitie als het gaat om communicatie.

We richten ons duurzaam op een open en transparante omgang met elkaar. We staan midden in de maatschappij. Culturen in de organisatie en in de scholen moeten daarom blijvend veranderen en aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen. Vanuit een organisatie van 11 individuele scholen blijven we werken aan een gemeenschap van 11 scholen. We willen dat onder meer bereiken door de dialoog de aandacht te geven. 'Gaan voor het beste voor onze leerlingen' is ons credo. In de dialoog kunnen we elkaar vinden en elkaar ontmoeten. Openheid, een kwetsbare opstelling en leren van elkaar zijn daarin centrale begrippen.

De internetsite van Stichting Noventa Onderwijs is modern en krijgt voortdurende aandacht. Onze periodieke nieuwsbrieven worden steeds meer gelezen. Deze nieuwsbrieven verschijnen 5x per jaar en vervullen steeds meer de rol van uitwisseling, informatie delen en informeren.

In het schooljaar 2016-2017 zijn wij gaan werken met Ultimview (een uitbreidingsmodule van ParnasSys). We gebruiken Ultimview om onze leeropbrengsten verder te monitoren en te bewaken. Ook stelt het ons in staat om de resultaten beter en sneller met ouders te delen.

In 2018 zijn we gaan werken met de oudercontact APP van Social Schools om de contacten met de ouders te professionaliseren en uit te breiden.

Privacy

De afgelopen twee jaar is er in de organisatie druk gewerkt aan de consequenties van de invoering van de nieuwe privacy wetgeving (AVG). Er zijn nieuwe richtlijnen geschreven, protocollen en beleidstukken zijn aangepast op basis van de nieuwe regelgeving en met alle leveranciers en organisaties die voor Noventa werken, zijn nieuwe bewerkingsovereenkomsten opgesteld. De invoering van de nieuwe oudercontacten APP van Social Schools in het najaar is ook een uitvloeisel van het beleid omtrent privacy. Er is een interne functionaris gegevensbescherming aangesteld en ook een externe functionaris om jaarlijks een chek-up en risicoanalyse uit te voeren. Hierin werken we samen met PCBO Tytsjerksteradiel in die zin dat we dezelfde interne functionaris hebben aangesteld.

Leerlingen

Het leerlingenaantal is in de periode 2005 tot en met 2018 afgenomen van 1.885 leerlingen naar 1657 leerlingen. Dit is een daling van bijna 12% in een periode van 14 jaar. In de periode van 2015 tot en met 2017 is De Stile in Boelenslaan in 2013 in een scholenfusie overgegaan naar Roobol en is De Maskelyn in Augustinusga in 2015 in een scholenfusie overgekomen van Roobol naar Noventa. Deze fusies zijn natuurlijk ook van invloed op de ontwikkeling van leerlingaantallen.

Op het niveau van de stichting is de verwachting dat het aantal leerlingen verder zal afnemen naar 1400 leerlingen in 2022. Op het niveau van de scholen is het beeld nogal verschillend en varieert het van kleine groei tot een behoorlijke vermindering van het aantal leerlingen.

2. Onderwijskundige ontwikkelingen

De geformuleerde missie van de organisatie, verwoord en op hoofdlijnen uitgewerkt in het strategisch beleidsplan 2015-2019 van Noventa, dient op de eerste plaats tot uiting te komen in het onderwijsbeleid. Alle andere beleidsonderdelen zijn daar afgeleiden van. Het gaat uiteindelijk om de kwaliteit van het onderwijs in de klas. De scholen binnen de stichting streven naar onderwijs op maat binnen de mogelijkheden van de schoolorganisatie en de personele competenties van teamleden. Ze gaan daarbij zo goed mogelijk om met verschillen. Per school wordt de ontwikkeling vastgelegd in het schoolplan, het schoolondersteuningsprofiel (SOP), de jaarplannen en in de schoolgids voor de ouders. In 2018 is een aantal voorbereidende aspecten uitgewerkt om in 2019 te komen tot een nieuw strategisch beleidsplan en nieuwe schoolplannen. We doen dit in samenwerking met PCBO Tytsjerksteradiel, de beoogde fusiepartner.

Netwerkfunctie in de maatschappij

In samenwerking met de gemeente Achtkarspelen worden onderdelen van het lokale onderwijsbeleid (Brede Scholen, VVE, onderwijsachterstanden etc.) ontwikkeld en uitgevoerd. Noventa participeert in de bovenscholse overlegsituaties door middel van vertegenwoordiging door de directeur-bestuurder en een enkele schooldirecteuren. Noventa heeft geïnvesteerd in aanscherping van banden met allerlei organisaties, waarin op het gebied van onderwijs afstemming wordt gezocht en inbreng wordt gegeven. Netwerkbijeenkomsten op provinciaal niveau, de leerwerkbijkomsten van OBM, bijeenkomsten van PO-Raad en de bijeenkomst van CBOF worden bezocht.

Kwaliteitszorg, intern en extern

Noventa werkt met een systeem voor de kwaliteitszorg genaamd "werken met kwaliteitskaarten primair onderwijs" (WMKPO). Dit systeem is geheel afgestemd op het kader van de onderwijsinspectie. Noventa heeft het kwaliteitszorgbeleid vastgelegd in een beleidsstuk. Schoolplan, Jaarplan, schoolontwikkeling, managementrapportage en opbrengsten maken deel uit van het kwaliteitszorgsysteem. In het kader van dit systeem zijn in het jaar 2018 de onderdelen leerlingtevredenheid, oudertevredenheid en personeelstevredenheid onderzocht en geanalyseerd. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn besproken in de monitorgesprekken tussen de bestuurder en de directeur van de school en zijn besproken met de medezeggenschapsraad en de schoolraad van de afzonderlijke scholen. Waar nodig heeft dit geleid tot actie/ actieplannen op de scholen. Externe kwaliteitszorg kent de organisatie vanuit de werkwijze van de onderwijsinspectie en op basis van specifieke problemen kan een extern bureau worden ingehuurd (audit). Dit is in 2018 niet gebeurd.

Om bovenscholse en als bestuur inzicht te verkrijgen in de onderwijsresultaten vanuit eenzelfde werkwijze, gebruikt Noventa de bestuursmodule van CITO te Arnhem en sinds het schooljaar 2016-2017 het pakket Ultimview.

Deze module is gekoppeld aan de systemen op schoolniveau en voornamelijk ontwikkeld als managementinstrument om de tussenresultaten en eindresultaten van de Noventa scholen in kaart te brengen. Analyses worden gemaakt en acties vanuit de analyses worden neergezet in de schoolontwikkeling. Dit gebeurt in de zogenaamde "monitorgesprekken". Deze monitorgesprekken worden tweemaal per jaar gehouden, waarbij de directeur van de school, de intern begeleider van de school en de directeur-bestuurder aanwezig zijn. Deze monitorgesprekken kunnen in het kader van de kwaliteitszorg gezien worden als een vorm van een "early warning system" ten aanzien van de opbrengsten en resultaten van de school. Daarnaast stellen scholen zich doelen per vakgebied per jaar en deze worden aangegeven in het systeem.

Onderwijsprestaties

Het landelijk onderwijsbeleid vraagt hoge prestaties bij lezen, taal en rekenen. Noventa voldoet daar aan. Sinds 2015 heeft Noventa geen zwakke of zeer zwakke scholen meer. In het voorjaar van 2017 heeft de inspectie het bestuursgericht onderzoek gedaan bij Noventa. Het is gedaan in de zogenaamde pilot van de inspectie waarvoor de inspectie Noventa heeft benaderd. In dit onderzoek heeft de inspectie op basis van het nieuwe inspectiekader een aantal gesprekken gevoerd met de directeur-bestuurder, gesprekken gevoerd met de raad van toezicht, met de GMR en met een kadergroep van directeuren en de directeur-bestuurder aangevuld met de beleidsmedewerker personeelszaken. Daarnaast heeft de inspectie drie scholen (de Johannes Looijenga Skoalle te Surhuizum, De Tarissing in Drogeham en de Reinbôge in Twijzelerheide) bezocht. We hebben de inspectie bewust gevraagd om de Reinbôge te bezoeken omdat wij daar al enige tijd hebben gewerkt aan een integrale verbetering waarin professionaliteit en onderwijskundig vakmanschap van de leerkracht centraal staan. De inspectie heeft in dit onderzoek intensief aandacht besteed aan het bestuurlijk functioneren van Noventa en daarbij aandacht besteed aan de wijze waarop Noventa aandacht besteed aan kwaliteitsbewaking en verbetering, goed onderwijs en voldoende leeropbrengsten, didactisch vakmanschap, veiligheid voor medewerkers, leerlingen en ouders en wettelijke eisen. Tevens is een oordeel uitgesproken over de financiële situatie van de stichting Noventa. Het eindoordeel van de inspectie over de bestuurlijke organisatie was op onderdelen voldoende en op onderdelen goed. De financiële situatie van Noventa is voldoende en nu stabiel. De Johannes Looijenga Skoalle werd door de inspectie als goed beoordeeld, De Tarissing werd als voldoende (met werkpunten) beoordeeld en ten aanzien van de Reinbôge was de inspectie van mening dat de noodzakelijk verbetering is ingezet maar dat er ook nog zeker stappen ondernomen moeten worden. Daarbij de opmerking dat de leeropbrengsten voldoende zijn rekening houdende met de populatie van de school. Het verbeteringsproject heeft de ambitie gesteld dat de leeropbrengsten van deze school (en van alle scholen van Noventa) minimaal op het landelijk gemiddelde liggen. Het rapport van de inspectie is terug te vinden op www.noventa.nl.

In 2018 hebben geen inspectiebezoeken plaatsgevonden.

De resultaten van alle scholen werden besproken met de inspectie, met de RVT, de ledenraad en de GMR.

De resultaten van de eindtoets 2018 die is afgenomen in april 2018, waren Noventa-breed gemiddeld positief te noemen. Het landelijk gemiddelde van 2018 was een score van 534,9 op de CITO eindtoets, 360 op de DIA-toets en 80 op de IEP-toets. Deze 3 toetsen werden in 2018 door Noventa scholen gebruikt. Van de elf scholen scoorden drie scholen boven het landelijk gemiddeld met daarbij hoge scores bij De Bernebrêge, De Tarissing, De Hoekstien en De Wynroas. 3 scholen scoorden onder het landelijk gemiddelde. Dit betrof De Reinbôge (dit in relatie tot de populatie), De Twa-ikker (onze school met een deels veel zorg vragende populatie) en De Claercamp, waarbij deze school voor het derde opeenvolgende jaar onder het gemiddelde scoort.

We constateren dat ons progressieve beleid ten aanzien van passend onderwijs invloed heeft op de scores. Dit beleid houdt in dat we sommige leerlingen gepersonaliseerde leertrajecten aanbieden in onze scholen waar deze leerlingen in het verleden vaak verwezen werden naar het speciaal basisonderwijs. Wanneer wij met veel inzet deze leerlingen na groep 8 verwijzen naar het regulier voortgezet onderwijs (veelal VMBO-basiskader) dan hebben de scores van deze leerlingen veel invloed (in negatieve zin) op de gemiddelde scores van de school. Juist in kleine scholen waar tussen 10 en 14 leerlingen meedoen in de eindtoets heeft deze ontwikkeling veel invloed.

Netwerken, kwaliteitskringen

In de kwaliteitskring IB, die in 2018 6 keer bij elkaar is geweest, wordt onder leiding van een van de beleidsmedewerkers zorg de zorgstructuur in de school besproken en verder ontwikkeld volgens jaarlijkse thema's, die zijn afgeleid van het zorgplan van het samenwerkingsverband en landelijke

ontwikkelingen. De directeur-bestuurder bespreekt met de beleidsmedewerkers zorg en vaak een kernteam van IB-ers het jaarprogramma en geeft voor de bijeenkomsten vanuit de organisatie en het samenwerkingsverband de lijn aan op basis van het strategisch beleidsplan. De kwaliteitskring IB zorgt voor een stimulerende vernieuwingsimpuls, waardoor de positie van de IB-er in de school en de vernieuwingen in de zorgstructuur op de scholen zich binnen ruime organisatiekaders goed kunnen ontwikkelen.

De kwaliteitskring ICT zorgt voor veel afstemming, uitwisseling en ontwikkeling op ICT gebied. ICT coördinatoren per school nemen hieraan enthousiast en betrokken deel. Hierdoor vindt er veel inhoudelijke afstemming plaats waardoor de organisatie en de scholen zich verder ontwikkelen. In 2018 zijn er forse investeringen gedaan in nieuwe computers voor leerkrachten, IB-ers, directeuren en ondersteuners, zijn de WIFI-netwerken gemoderniseerd en uitgebreid en is er een start gemaakt met de aanschaf van apparatuur voor de leerlingen vanaf groep (Ipad's). Ook heeft de ICT kenniskring een belangrijke stem gehad in de keuze voor de APP Social Schools en hebben de leden een belangrijke rol gehad in de implementatie van deze APP op schoolniveau.

In de kwaliteitskring voor taal coördinatoren (TACO), wordt veel uitgewisseld over taalgerichte onderwerpen die door de deelnemers van de kring worden ingebracht. De ontwikkeling de woordenschat en het begrijpend lezen stonden hierin centraal.

In de KC Jonge Kind Specialisten is gewerkt aan het afstemmen van leerlingvolgsysteem voor kleuters richting leerlijnen en is er veel aandacht voor aanbod en het werken vanuit doelen.

Sinds 2016 is een kenniskring actief voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Dit is gecombineerd met het aanstellen van een projectleider en de ontwikkeling van extra voorzieningen voor deze leerlingen. In 2017 is gestart met het aanbieden van een specifiek programma voor hoogbegaafde leerlingen in de groepen 6, 7 en 8. Deze kinderen krijgen 1 dag per week een speciaal programma in een groep van 15 tot 16 leerlingen. Ze maken gebruik van een lokaal in de Johannes Looijenga Skoalle in Surhuizum. Twee leerkrachten die affiniteit hebben met deze leerlingen, zorgen voor het onderwijsprogramma met ondersteuning van de bovenschools coördinator. De kenniskring steunt de opvang van de hoogbegaafde kinderen op de eigen school.

ICT in de scholen

Het bovenschoolse beleidsplan ICT 2017-2018 is gemaakt en vastgesteld. Het bovenschoolse beleidsplan is tevens het kader voor school-specifieke voornemens. Tezamen met het bovenschoolse plan vormen de school specifieke voornemens het ICT beleidsplan van de desbetreffende school. In 2017 was dit plan nog in uitvoering en is de invoering van het Office 365 pakket voorbereid. In 2018 is het gerealiseerd.

Elke school heeft een eigen ICT-coördinator en bovenschools is het takenpakket en de ondersteuningsrol van de bovenschools ICT-beleidsmedewerker uitgebreid. De scholing voor het Office 365 pakket is in eigen beheer uitgevoerd.

In het schooljaar 2016/2017 is een start gemaakt met het vervangen van de oudere digiborden door Touchscreens. Op dit moment heeft ongeveer 50% van alle groepen een Touchscreen en er is een plan opgesteld om medio 2019 alle groepen te voorzien van een Touchscreen.

We zijn ook gestart met invoeren van Prowise Presenter in onze scholen. Prowise Presenter is een presentatieprogramma waarmee leerkrachten hun lessen professioneel en op een aantrekkelijke wijze kunnen presenteren. In onze maatschappij, waar visuele presentatie een steeds belangrijker plaats in neemt, is dat een belangrijke ontwikkeling. De scholing die de implementatie van Prowise Presenter ondersteunt, wordt in eigen beheer door drie geschoolde medewerkers aan de teams aangeboden.

VVE

Voor- en Vroegschoolse Educatie komt in onze gemeente op organisatieniveau samen in de stuurgroep VVE, waar naast het onderwijs en de peuterspeelzalen ook de kinderopvang deel van uitmaakt. Het gemeentelijke VVE beleid wordt uitgevoerd op schoolniveau. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat het VVE beleid en uitvoering in het basisonderwijs in onze gemeente schoolafhankelijk is. Bij de peuterspeelzalen laat VVE een duidelijke (ontwikkeling)lijn vanuit deze organisatie zien. Uitwisseling en afstemming tussen voorschoolse voorzieningen en de scholen (met name richting de zogenaamde tutor-leerlingen) blijven thema's die de nodige aandacht vragen.

BOVO

Noventa werkt nauw samen met de andere onderwijsinstellingen in onze gemeente. In de BOVO groep, waar vanuit iedere schoolorganisatie een managementafgevaardigde zitting heeft, wordt de overgang van Basis Onderwijs naar het Voortgezet Onderwijs steeds verder uitgewerkt. De BOVO groep stimuleert het werken aan een doorgaande lijn daar waar dat wenselijk is en zet lijnen hiervoor uit. Al sinds 2012 werken wij met de Friese Plaatsingswijzer als overdrachtssysteem. Een systeem dat als hulpmiddel gebruikt wordt ter advisering bij de overgang van primair naar voortgezet onderwijs. In 2017 is in dit overleg vooral gewerkt aan het organiseren van een betere overgang, symbiose activiteiten en een Breinstein programma voor meer begaafde leerlingen uit onze groepen 8 en de afstemming van de informatievoorziening richting toekomstige VO-leerlingen en hun ouders/verzorgers. In 2018 is er gestart met symbiose activiteiten voor leerlingen in de groepen acht, die een overstap maken naar de HAVO of VMBO -TL richting en daarnaast zijn er activiteiten ontwikkeld met het Voortgezet Onderwijs in het kader van praktische vakken en praktische talenten voor leerlingen met een uitstroombestuur richting het VMBO- basis/kader.

Schoolprofilering

Noventa stimuleert de profilering van de scholen. We merken steeds meer een duidelijke onderwijskundige profilering van de scholen. Alle scholen werken vanuit hun eigen schoolvisie aan een adaptief onderwijsconcept. De onderwijsbehoefte van het kind gaat op alle scholen, vanuit de zorgstructuur, steeds meer centraal staan.

Het thema "Goede Instructie" is binnen Noventa een topic. We maken gebruik van de modellen van Directe Instructie, die zijn wetenschappelijk gefundeerd en effectief. Goed onderwijs kenmerkt zich door goede instructie en wetenschappelijk onderzoek toont aan dat wanneer de school gebruik maakt van goede instructie dit een eerste belangrijke bouwsteen is voor goede resultaten. Verder laten wij ons inspireren door het gedachte goed van Marzano, Hattie, en Kirschner, waarbij innovatie en ontwikkeling gestoeld zijn op wetenschappelijke inzichten.

De samenwerkingsscholen

Samen met de stichting Roobol heeft Noventa in Achtkarspelen de zorg voor twee informele samenwerkingsscholen. De Wâldiik in Boelenslaan welke school ressorteert onder het bevoegd gezag van Roobol en De Twa-ikker die ressorteert onder het bevoegd gezag van Noventa. De stichting Roobol en de Stichting Noventa hebben een informeel federatiebestuur ingericht als overleg orgaan voor de beide scholen. De leden van dit overlegorgaan bestaan uit de beide bestuurders, de directeurs van de scholen en één directeur van één van de andere scholen van de beide stichtingen. In totaal hebben 6 personen zitting in dit federatiebestuur. Het federatiebestuur vergadert vier keer per jaar op wisselende locaties. Het federatiebestuur besluit "beslist" over het bewaken van de afspraken die gemaakt zijn bij de vorming van de samenwerkingsscholen. Het gaat dan over afspraken met betrekking tot formatietoedeling, onderwijskundige ontwikkelingen en identiteitsontwikkeling. Tijdens één van de vergadering worden de MR en de identiteitscommissie uitgenodigd. We merken dat, nu na een aantal jaren de identiteitsontwikkeling uitgekristalliseerd is op de scholen, de behoefte van ouders om zitting te nemen in een dergelijke commissie sterk afneemt. Op basis van afspraken werken in beide scholen nog steeds medewerkers die in dienst zijn

Roobol of van Noventa. De technische afhandeling hiervan vindt plaats middels detachering. Op basis van de kwaliteitsmetingen en tevredenheidonderzoeken in 2018 kunnen we constateren dat de samenwerkingsscholen breed worden gedragen in de dorpen en dat de ouders in deze dorpen tevreden zijn over de scholen.

SWV, passend onderwijs en zorgplicht

Noventa participeert in het Samenwerkingsverband Friesland. Dit samenwerkingsverband geeft richting aan de zorgstructuur in de organisaties en de scholen. Op deze manier wordt de kwaliteit van de zorg in en rondom de scholen geoptimaliseerd. De scholen worden door het samenwerkingsverband gestimuleerd om te gaan werken met de hulpvraag die ieder kind aan de leerkracht stelt. Het visiedocument van het samenwerkingsverband is op het niveau van de provincie Friesland vastgesteld maar biedt zeer veel ruimte voor lokaal eigen beleid.

Alle scholen van Noventa hebben hun zorgstructuur, hun mogelijkheden en onmogelijkheden in kaart gebracht middels het samenstellen van hun ondersteuningsprofiel.

Hiervoor is gebruikt gemaakt van het model Q3. Dit model is het model dat alle scholen voor primair onderwijs in de provincie Friesland gebruiken. In 2019 worden de schoolondersteuningsprofielen herschreven en zal er geen gebruik meer worden gemaakt van het voorgeschreven model van Q3 maar zijn de scholen vrij in hun keuze.

Het school ondersteuningsprofiel (SOP) is vastgesteld en wordt besproken met de MR-en van de scholen en zo nodig bijgesteld. Noventa heeft een bovenscholse zorgteam (BZT) ingesteld. Dit BZT bestaat uit onze orthopedagoog/ specialist leren en gedrag en twee interne begeleiders. Daarnaast participeert de jeugdarts en kunnen medewerkers van de dorpscommissie van JGZ uitgenodigd worden. Het BZT bepaalt de toekenning van de zorgarrangementen, die zijn beschreven en kent de zorgbudgetten bij een arrangement binnen de reguliere basisschool toe. Het BZT ondersteunt de school en de ouders ook bij een verwijzing naar het speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs. Daarnaast heeft het BZT een adviserende taak bij het organiseren van passend onderwijs binnen Noventa.

Het beleid van de afgelopen jaren heeft er toe geleid (sinds 2014) dat ons verwijzingspercentage richting speciaal en speciaal basisonderwijs fors is gedaald. De daling is vooral te zien bij de verwijzing naar het speciaal basis onderwijs. In 2014 verwezen de scholen van Noventa nog ongeveer 5% van de leerlingen naar het speciaal basis onderwijs. In 2018 is dit percentage gedaald naar ongeveer 2,1 %. De scholen zijn steeds beter in staat om leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften op te vangen. Dat is een positieve ontwikkeling. Zie verder bijlage 3 Verantwoording BZT-gelden.

Onderwijs aan “nieuwkomers”

De laatste jaren zien we een toename van het aantal leerlingen die wij omschrijven met de term nieuwkomer. Dit zijn leerlingen uit gezinnen met een erkende vluchtelingenstatus. Op teldatum 01-10-2018 worden de scholen van Noventa door 31 leerlingen uit deze doelgroep bezocht. Het onderwijs aan deze leerlingen vraagt veel van de scholen en leerkrachten. Het gaat om leerlingen die de Nederlandse taal niet spreken of in beperkte mate. Wanneer het zeer jonge kinderen betreft (de groepen 1 en 2) constateren wij dat een opvang in de kleutergroepen met enige aanpassing te realiseren is. De leerlingen hebben nog de tijd om zich de Nederlandse taal eigen te maken in de “kleuterjaren” en we zien ook dat deze jonge kinderen in de taalgevoelige periode van hun leven vaak een goede ontwikkeling van die Nederlandse taal tonen. Voor oudere leerlingen is de situatie problematischer. Bij Noventa hebben we ervoor gekozen om deze groep kinderen niet te verwijzen naar de zogenaamde asielzoekerscholen buiten de gemeente (Burgum of Drachten) omdat wij van mening zijn dat de noodzakelijke integratie van deze kinderen en gezinnen juist moet gebeuren in de dorpen en op de dorpsscholen. Om te komen tot een passend aanbod voor deze kinderen zijn wij in 2017 gestart met een pilot Taal onderwijs voor de kinderen.

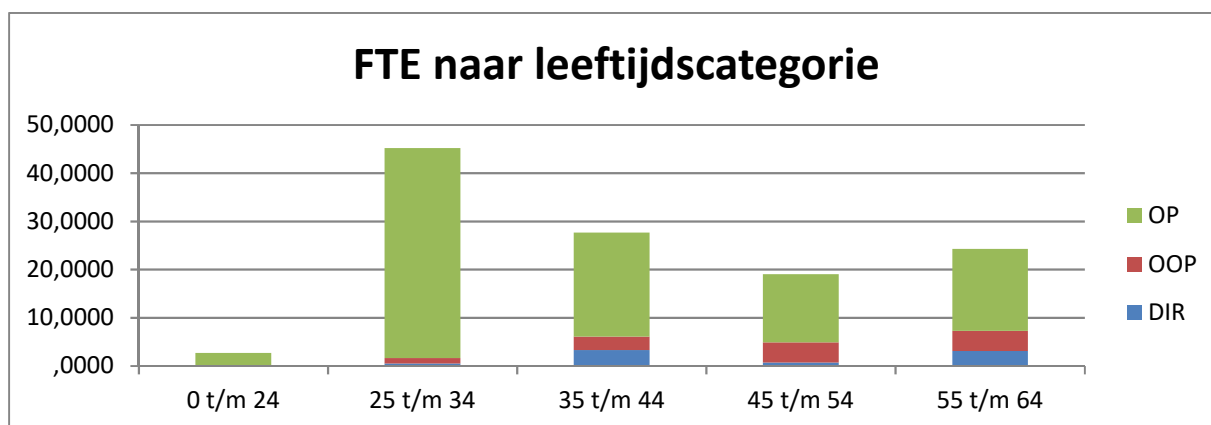
Nadat we een jaar de kinderen vier dagen per week in een speciale taalklas verbonden aan CBS De Bernebrêge hebben onderwezen, zijn we in augustus 2018 na een uitgebreide evaluatie gaan werken met een collega die de kinderen op de eigen school vier dagen in de week gedurende 1 uur per dag extra taalonderwijs biedt. Dat betekent dat niet de kinderen reizen maar de leerkracht. De kosten van deze inzet komen uit de subsidiepot "Prestatiebox".

3. Personeelsbeleid

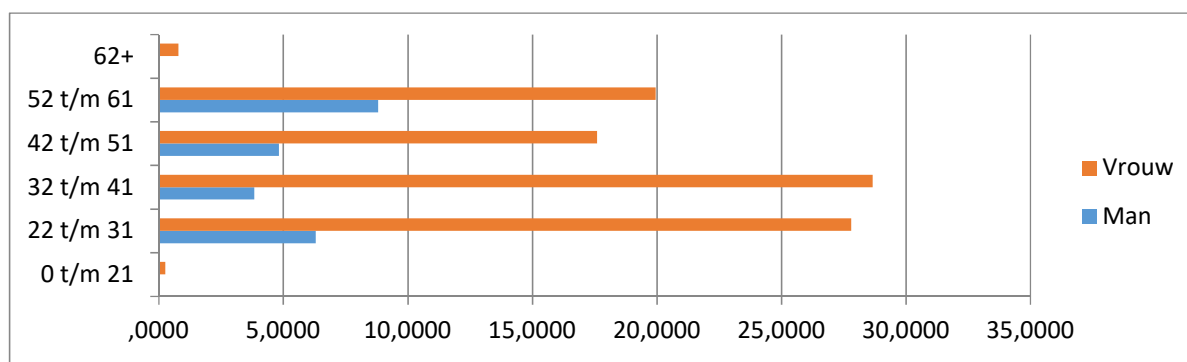
Algemeen

In 2018 werkten bij Noventa gemiddeld 180 medewerkers met een totale aanstellingsomvang van 118,8 fte¹ aan. Hun gemiddelde aanstellingsomvang was 0,65. Dat is relatief laag, ook ten opzichte van andere schoolbesturen. In 2017 waren gemiddeld evenveel personen aangesteld met ongeveer dezelfde aanstellingsomvang. Van de 180 medewerkers zijn 150 van het vrouwelijk geslacht en 30 van het mannelijk geslacht.

Uit de bovenstaande grafiek blijkt dat de leeftijdscategorie 25 tot en met 34 jaar het meest is vertegenwoordigd in de organisatie. Toch is ook de categorie van 55 jaar en ouder groot. De uitstroom uit deze categorie is echter ook vrij groot en dat gaat ten gunste van de jongeren. In vergelijking met 2017 is de categorie van 25-35 opnieuw toegenomen ten koste van de categorie van 55 en hoger. Dit heeft te maken met ontslagregelingen en (pre-)pensioenregelingen bij oudere personeelsleden. De verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd heeft op korte termijn dan ook nog geen invloed op de leeftijdsopbouw van het personeel. Op termijn verwachten wij dat wel. Qua functiecategorie is helder dat bij alle leeftijdscategorieën de OP-ers het leeuwendeel vormen, de OOP-ers zijn goede tweede en daarna komt de categorie directie, zij het dat in de leeftijdscategorie van 35 tot en met 44 jaar de directie meer vertegenwoordigd is.

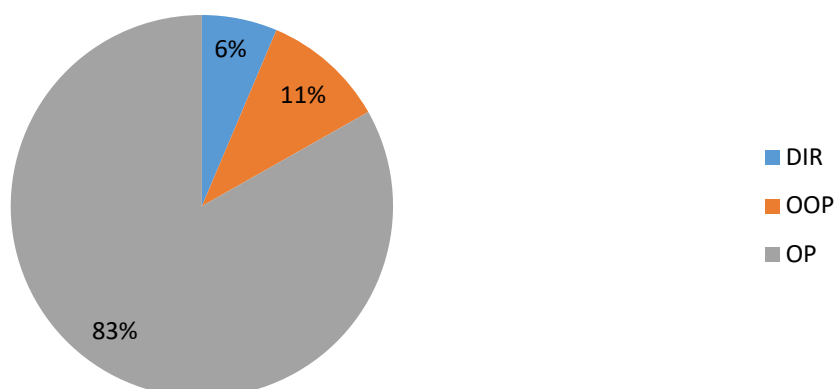
In de grafiek hierboven staan de fte's van ons personeel verdeeld naar geslacht en leeftijdscategorie. Het beeld laat aan duidelijkheid niet te wensen over.

• ¹ Fte staat voor fulltime equivalenten = fulltime benoemingen

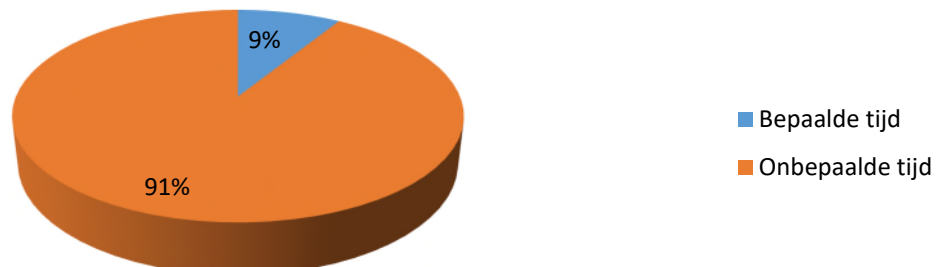

FTE naar functiecategorie

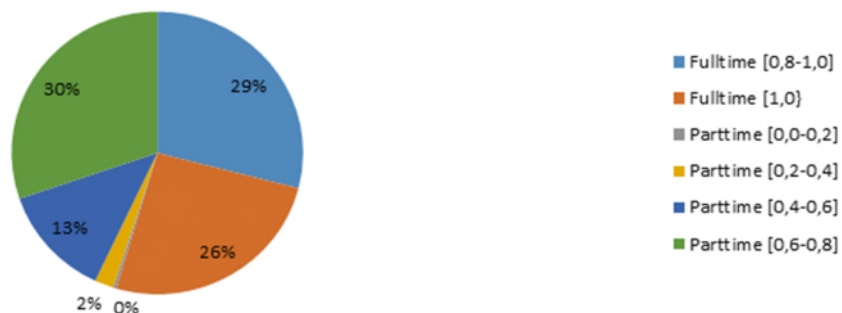
De verdeling van aanstellingen over de verschillende functiecategorieën is gewijzigd in vergelijking met 2016/2017. Het aantal directiefuncties is met 1% gekrompen door meerscholen directeuren en ook is de omvang van het stafkantoor licht ingekrompen.

Soort dienstverband

Van de dienstverbanden is 107,3 fte voor onbepaalde tijd (vast dienstverband) en 9,5 voor bepaalde tijd.

Werktijdfactor in FTE

De toename van het parttime werken ontwikkelt zich in lichte mate nog steeds verder in onze organisatie. 26% van de personeelsleden werkt nog fulltime en dit percentage daalt licht en onder deze groep vallen dan ook nog de medewerkers die gebruik maken van BAPO bij een fulltime benoeming. Belangrijk is dat wij contracten met een kleine omvang (0,1 - 0,2) het liefst beperkt houden om verdere versnippering te voorkomen.

Formatiebeleid

Het formatiebeleid van Noventa richt zich niet alleen op de bezetting van alle groepen in de scholen maar ook op de juiste persoon op de juiste plek en de juiste ontwikkeling voor deze persoon. Dat is het ingezette kwaliteitsstreven op het gebied van personeelsbeleid. De coördinatie en sturing komt vanuit de organisatie en vanuit het organisatie denken. Directeuren worden hierbij nadrukkelijk betrokken. Dat zorgt voor een goede afstemming van de invulling voor de school en voor de organisatie met respect voor ieders verantwoordelijkheid. De wensen van personeelsleden en scholen worden bij de formatietoedeling waar mogelijk gehonoreerd. Met name aan de mobiliteitswensen wordt getracht invulling te geven. In 2018 is het mobiliteitsbeleid van Noventa opnieuw vorm gegeven, waarbij er geen strikt verplichtend karakter is maar er is wel een sterk stimulerend beleid geformuleerd om mobiliteit te verankeren in de organisatie en de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers. Om dit te realiseren wordt naast de impuls voor kwaliteitsbeleid de wet en regelgeving gevolgd. We hebben een klein aantal beginnende leerkrachten een (tijdelijke) formatieplaats kunnen bieden door de uitstroom van vooral oudere leerkrachten. De vrijkomende formatieruimte door het verloop in personeel wordt ingevuld door benoeming via een payroll constructie. Hiermee wordt een zogenaamde flexibele schil van personeel gecreëerd waarvoor geen herbenoemingsverplichtingen gelden en is er tevens meer ruimte voor interne mobiliteitswensen. Door de payroll constructie niet langer toe te passen dan nodig is voor de organisatorische flexibiliteit, wordt tegemoet gekomen aan de maatschappelijke bezwaren tegen payroll constructies. Getracht wordt om na ontslag herbenoemingsverplichtingen te voorkomen. Op dit moment is er geen sprake van herbenoemingsverplichtingen.

Integraal personeelsbeleid (IPB)

Integraal personeelsbeleid zorgt voor een kwaliteitsafstemming tussen onderwijs en personeel en is een belangrijke schakel om de gehele organisatie een grote kwaliteitsimpuls te geven. IPB krijgt de organisatorische inbedding vanuit de principes van de lerende organisatie. De organisatie stimuleert de scholen om de visie van de lerende organisatie te vertalen in de schoolontwikkeling. De ontwikkelcirkel is vorm gegeven en wordt gebruikt in de scholen. Aspecten die hier bij horen zijn de gesprekkencyclus, het persoonlijk ontwikkel profiel, het bekwaamheidsdossier, de competenties. De gesprekkencyclus wordt regelmatig geëvalueerd en eventuele aanpassingen worden in de beleidsvoornemens opgenomen. Een belangrijke ontwikkeling in 2016 was de invoering van het instrument van Competentiethermometer; een valide instrument om de competentie ontwikkeling van alle medewerkers in kaart te brengen en bouwstenen aan te reiken voor ontwikkeling. In 2017 is verder het beleid rondom de gesprekkencyclus verder gemoderniseerd en vastgesteld in de notitie competentieontwikkeling en gesprekkencyclus.

Competentiemanagement

De competenties op organisatieniveau zijn voor leerkrachten en directeuren beschreven. Directeuren bespreken in de gesprekkencyclus de competenties met iedere leerkracht. De persoonlijke ontwikkeling wordt vervolgens hierop afgestemd.

Tijdens de IPB studies voor de directie staan de competenties van de directies centraal.

Het competentiemanagement is vorm gegeven door het functieboek en functiebouwwerk definitief vast te stellen. Daarna zijn de vastgestelde functies toegekend. In 2018 zijn enkele kleine wijzigingen in de vorm van toevoeging van OOP-functies aangebracht in ons functieboek.

Herbenoemingsverplichtingen

Schoolbesturen zijn conform de regelgeving in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) verplicht om hun vacatures met voorrang aan te bieden aan (ex)werknemers, die zijn aangemerkt als eigen wachtgelders. Eigen wachtgelders zijn (ex)werknemers, die vanuit de afloop van een dienstverband bij Noventa een ontslaguitkering ontvangen. Noventa ontvangt van het Participatiefonds tweejaarlijks een lijst met de eigen wachtgelders. Op dit moment heeft Noventa geen eigenwachtgelders aan wie zij bij voorrang vacatures moet aanbieden.

Functiedifferentiatie en Functiemix

Noventa realiseert zich dat de functiedifferentiatie zorgt voor loopbaanperspectief bij de werknemers. Het op een goede manier vorm geven en blijven volgen van de functiedifferentiatie verhoogt de kwaliteit van de organisatie waarbij de kwaliteitsimpuls niet zit in de functiedifferentiatie op zich. Het is een middel om de motivatie en uitdagingen van werknemers te stimuleren en te waarderen. Er zal grote zorg moeten zijn voor de uitbouw in professionaliteit van de werknemers, het opbouwen van een organisatiestructuur vanuit talentmanagement, gekoppeld aan een waarderingssysteem. Competentieontwikkeling is hierin een noodzakelijk middel om de ontwikkeling in professionaliteit zo objectief mogelijk te beoordelen. Het IPB beleid is ondersteunend en voorwaardelijk voor een goede invoering van talentmanagement.

In het Convenant Leerkracht zijn door het Ministerie afspraken gemaakt over meer differentiatie in functies in het Primair Onderwijs. Het Convenant Leerkracht stelt dat deze differentiatie met LB- en LC-functies moet worden ingevoerd met richtpercentages. Noventa heeft gekozen voor LB-functies. Op alle scholen zijn vanaf 2014 medewerkers benoemd in de functieschaal LB. Ook in 2016 is nog een procedure opgestart om medewerkers naar een significant hoger opleidingsniveau te begeleiden en daarmee naar een hogere functiecategorie en een hogere loonschaal. Op dit moment is ruim 30% van de medewerkers ingeschaald in de zogenaamde LB- functie. Daarmee voldoen wij nog niet aan de gewenste norm van 40%, waarbij opgemerkt dient te worden dat de laatste drie jaar het percentage wel 10% is gestegen. Jaarlijks hebben wij een "sollicitatieronde" waarbij medewerkers uitgenodigd worden om te solliciteren op een L11-functie op basis van het feit dat de medewerkers een goede/excellente leerkracht is en/of specifieke taken uitvoert. We hebben het streven om door te groeien naar 40% van de leerkrachten in een L11-functie(schaal). Inmiddels zijn in de CAO-PO van 2018 afwijkende afspraken gemaakt over de functiedifferentiatie. De loonschalen zijn van naam gewijzigd van LA naar L10 en van LB naar L11 en van de schoolbesturen wordt verwacht dat in 2019 nieuw beleid formuleren op het vlak van functiedifferentiatie.

Vervanging

De beoogde invoering van de Wet Werk en Zekerheid en dan met name de zogenaamde ketenbepaling heeft ons aangezet tot een bezinning over de inrichting van onze vervangingspool. De ketenbepaling is ingevoerd en sinds 2016 is de benoemingsvolgorde voor vervanging vastgelegd in het Vervangingsbeleid. Er wordt gebruikt gemaakt van een nieuwe contractvorm, de min-max contracten, waarbij de inzet van de vervangingspool grotendeels is opgeheven. Om invulling te geven aan de vervangingsbehoefte is samenwerking met andere schoolbesturen een serieuze optie. Dit omdat er steeds minder vervangers beschikbaar zijn.

Arbo beleid

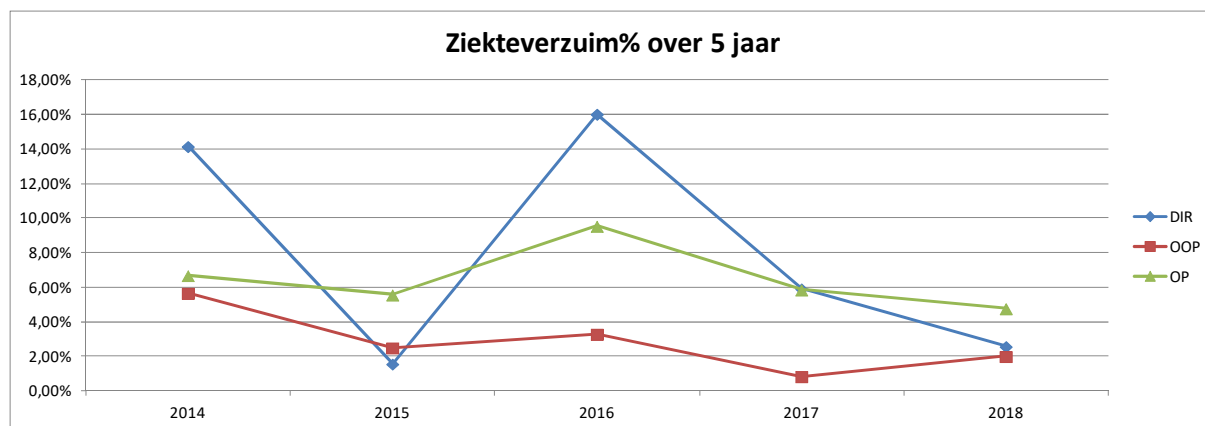
In 2015/2016 is voor het laatst een risico inventarisatie uitgevoerd op alle scholen en het stafkantoor. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn verbeterplannen opgesteld en is de sjabloon voor de jaarplannen van de scholen bijgesteld waarbij er ook aandacht is voor een gedegen evaluatie van de aanpak van benoemde risico's.

Ziekteverzuim

Noventa werkt met de verzuimmanager, een internetapplicatie waarin alle ziekte en verzuim gegevens worden gekoppeld aan de betreffende personeelsleden. De verzuimmanager is aangesloten op het systeem van de salarisadministratie. Voordeel is dat alle documenten direct gekoppeld worden waardoor een goed systeem ontstaat van dossiervorming. We maken goed gebruik van de mogelijkheden van de verzuimmanager en er vindt alleen nog digitale dossiervorming plaats.

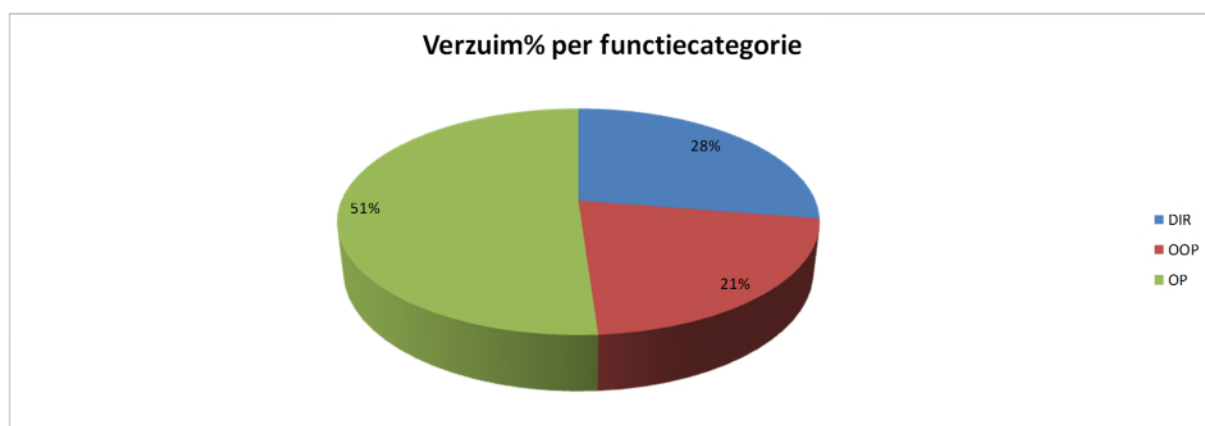
Noventa kent een preventieve ziekteverzuimaanpak. Dat is ook met de GMR overeengekomen. De arbeidsdeskundige wordt ingezet als eerste aanspreekpunt en als begeleider van de directeuren. De schooldirecteuren vervullen de rol als casemanager. Wij hebben hiermee een professioneel en effectief ziekteverzuimbeleid.

Toch is het verzuim moeilijk te beheersen. Bovenstaand zijn de grote schommelingen te zien in opeenvolgende jaren. Voor DIR (directies) en OOP (onderwijs ondersteunend personeel) gaat het over hele kleine personeelscategorieën en is de schommeling dus logischerwijs groter maar ook het OP (onderwijzend personeel) laat een flinke schommeling zien.

Het ziekteverzuimpercentage voor alle categorieën medewerkers bedroeg in 2018 4,34% ten opzichte van 5,85% in 2017. Daarmee zitten we ruim onder het landelijk gemiddelde van 6,3%.

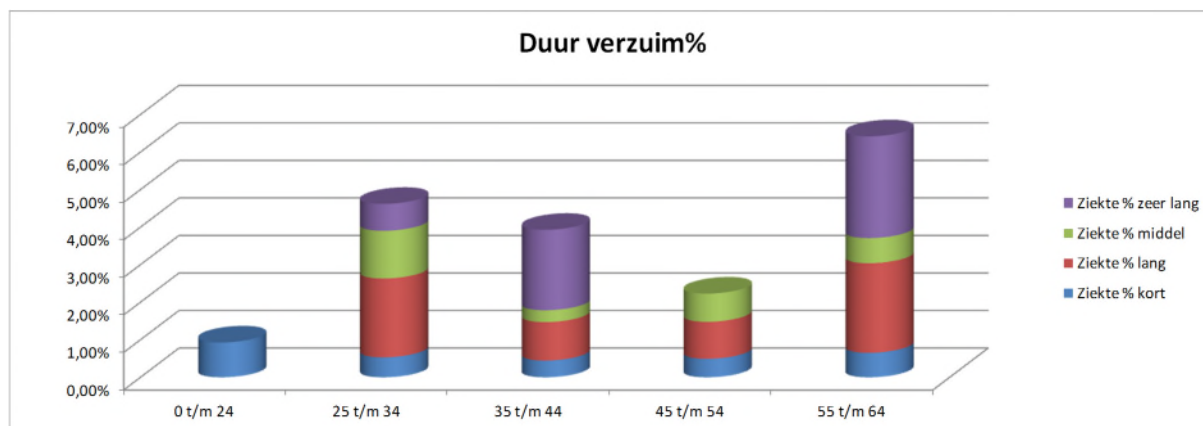
In de categorie directieleden fluctuerende de cijfers het meest. Het ziekteverzuim van een enkele medewerker heeft hier direct een grote invloed op het gemiddelde verzuimcijfer. Verzuimbeleid gaat dan ook meer over specifieke personen dan over algemene statistieken.

Het ziekteverzuim ligt duidelijk hoog in de leeftijdscategorie 55 t/m 64 jaar. Dat is ook een landelijk beeld. Oudere medewerkers ervaren zowel fysiek als mentaal meer energieverbruik bij het zich blijvend ontwikkelen. De eisen aan het vak van leerkracht en directeur basisonderwijs zijn hoog en

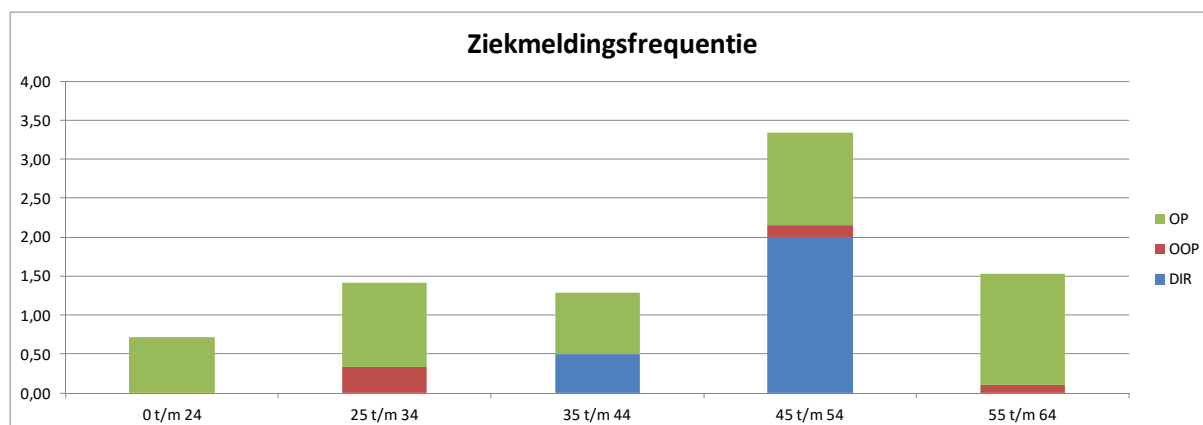

velen kiezen er daarom voor om een kleinere aanstelling of meer verlof. Soms is dat niet genoeg en volgt er uitval en ziekteverzuim. En dus een hoger verzuimpercentage.

Evenals vorig jaar is het zeer langdurig verzuim in de oudste leeftijdscategorie fors. Het kort ziekteverzuim en het middellang ziekteverzuim nemen verder af. Tevens constateren we ook dat het grootste deel van ons ziekteverzuim lang of zeer lang is en vooral zit in de categorie van medewerkers ouder dan 54 jaar. De hiervoor genoemde oorzaken met een psychosomatische achtergrond zijn goed zichtbaar. De oorzaken zijn moeilijk aan te pakken ook al wordt leeftijdsbewust personeelsbeleid toegepast.

In 2015 liep de meldingsfrequentie op naarmate de leeftijd hoger was. Die lijn is er sinds 2016 uit. De categorie 45 tm 54 jaar heeft opnieuw de hoogste meldingsfrequentie. Op zich opmerkelijk maar de statistische relevantie wordt geringer naarmate de populatie kleiner wordt. Zoals gezegd: het gaat meer over mensen dan over statistiek.

4. Huisvesting en andere materiële zaken

Noventa is er voortdurend op gericht om de huisvestingsituatie van de scholen te verbeteren. De huisvesting van de scholen is immers een van de kwaliteitsdragers van het onderwijs. Omdat de gemeente Achtkarspelen juridisch eigenaar is van de gebouwen en financiële middelen ontvangt voor onderwijshuisvesting, kan dit niet zonder de inbreng van de gemeente. De schoolbesturen ontvangen bekostiging van de rijksoverheid om het onderhoud uit te voeren. Voor de samenwerkingsschool in Augustinusga (Twa-ikker) is in 2017 de renovatie en kleine uitbreiding van het schoolgebouw gestart. Het gerenoveerde gebouw van De Twa-ikker is in januari 2018 opgeleverd en in gebruik genomen. We kunnen hier nu werken in een passende leer- en werkomgeving voor circa 90 leerlingen waarbij het gebouw toegerust is voor de komende jaren.

Planmatig onderhoud

Noventa heeft de huisvestingszaken voor een groot deel uitbesteed aan het Onderwijsbureau Meppel. In het kader van planmatig en meerjaren onderhoud van de schoolgebouwen wordt eens per 2 jaar door OBM een onderhoudsplanning opgesteld. Jaarlijks wordt bepaald welke activiteiten uit het plan worden uitgevoerd en in welk tempo en in welke combinatie. Hierbij wordt ook rekening gehouden met toekomstige nieuwbouw of renovatie of het afstoten van gebouwen bij schoolsluitingen. OBM verzorgt de aanbestedingen en houdt toezicht op de uitvoering. De rijksmiddelen worden optimaal ingezet voor een goed onderhoudsniveau van de schoolgebouwen.

Voor 2017 was aan meerjarig onderhoud een bedrag begroot van ruim € 200.000, de werkelijke uitvoeringskosten waren ongeveer € 145.000. Enkele zaken zijn toen doorgeschoven naar 2018. Voor 2018 was voor groot onderhoud een planning aan de orde van € 340.000, inclusief doorgeschoven werkzaamheden van 2017. Van deze planning is € 237.000 gerealiseerd. Ook nu weer zijn er onderhoudswerkzaamheden doorgeschoven. Soms vanwege een betere combinatiemogelijkheid met andere werkzaamheden en soms omdat het schoolgebouw echt nog niet toe was aan het geplande onderhoud.

Brandveiligheid

Samen met de gemeente is er het afgelopen jaar geïnvesteerd in de brandveiligheid van de scholen. Door wijzigingen in regelgeving en door nieuwe inzichten blijft het noodzakelijk in de brandveiligheid maar ook veiligheid in algemene zin van de scholen te blijven investeren. Bij de uitwerking hiervan worden de scholen ook betrokken. Er worden jaarlijks diverse ontruimingsoefeningen gehouden en het beheer van de brandmeldinstallaties bij Noventa opnieuw georganiseerd.

Investerings

	Budget	Realisatie	Vershil
Investerings in inventaris kort	€ 750	€ 762	-€ 12
Investerings in inventaris lang	€ 170.800	€ 25.247	€ 145.553
Investerings in ICT apparatuur kort	€ 9.800	€ 99.906	- € 90.106
Investerings in ICT apparatuur lang	€ 23.500	€ 990	€ 22.510
Investerings in technische installaties	€ 152.896	€ 114.940	€ 37.956
Totaal Inventaris en apparatuur	€ 357.746	€ 241.845	€ 115.901
Investerings in OLP	€ 152.500	€ 43.041	€ 109.459

Het bedrag aan werkelijke investeringen is lager dan het begrote bedrag. Een aantal investeringen zijn een jaar naar voren geschoven (en weer opgenomen in de begroting 2019).

5. Financiën

Noventa ontwikkelt integraal beleid. Hierbij vindt afstemming plaats tussen de diverse organisatieonderdelen, waarbij taken en bevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie worden gelegd vanuit het principe "decentraal wat decentraal kan, centraal wat centraal moet". En waarbij de taken en bevoegdheden ook zo dicht mogelijk bij de beïnvloedbare werkelijkheid worden gelegd. Op basis van deze filosofie is ook de taakverdeling tussen de centrale directie en de schooldirecteuren vorm gegeven. De verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn omschreven in de beschrijving van de bestuurlijke inrichting van Noventa. Het financiële beleid en het budgetsysteem is primair gericht op het scheppen van de voorwaarden waardoor scholen hun opdracht, het verzorgen van goed onderwijs voor 4 tot 12 jarigen, kunnen realiseren.

Algemeen

De scholen krijgen budgetten toegewezen waarmee zij als school onafhankelijk van andere scholen of bovenscholse organen hun situatie kunnen beïnvloeden. Voor alle andere budgetten geldt dat zij op een bovenscholse en dus een gezamenlijk Noventa niveau worden besteed. De begroting van dat deel wordt eveneens op dat niveau gemaakt en worden de uitgaven eveneens bovenscholse, gedurende het boekjaar, bewaakt. Daarnaast geldt als uitgangspunt dat zoveel als mogelijk middelen worden ingezet in de directe nabijheid van de kinderen. De overheadkosten van de organisatie worden beperkt maar er wordt wel een staforganisatie op bovenscholse niveau in stand gehouden om de scholen te ondersteunen en te ontzorgen op bepaalde gebieden.

Op zowel schoolniveau als bovenscholse niveau worden budgethouders geconfronteerd met jaarlijks terugkerende uitgaven met een meerjaarlijks patroon. Om inzicht te krijgen in de lasten met een meerjaarlijks patroon, zoals lesmethoden, meubilair, ICT en meerjarig onderhoud een meerjaren planning opgesteld. Op deze wijze wordt een werkbaar beeld verkregen met betrekking tot de toereikendheid van de beschikbare budgetten en het handhaven van een gezonde onderwijskundige en financiële positie op de korte en de lange termijn. De meerjarenplannen zijn een meerjaren investeringsplanning en een meerjaren onderhoudsplan.

Financiële kaders

Noventa heeft ten behoeve van het financiële handelen een aantal kaders in de vorm van streefwaarden en grenswaarden van kengetallen benoemd. Hieronder treft u een overzicht aan van de kengetallen met de bijbehorende grenswaarden of streefwaarden en de eind 2018 van toepassing zijnde waarden.

Liquiditeit

Dit kengetal geeft de verhouding aan tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. Het geeft dus aan in welke mate onze vereniging in staat is om haar kortlopende schulden te betalen. Een waarde hoger dan 1 is voldoende. Eind 2018 bedraagt de liquiditeit van Noventa 3,00 en is ruimschoots voldoende dus.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen. Dit kengetal geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. Een percentage boven 30% wordt als voldoende aangemerkt. Met het huidige percentage van 71,0% zit Noventa ook ruimschoots boven deze norm.

Weerstandsvermogen

Tenslotte is het weerstandsvermogen een belangrijk kengetal. Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de organisatie in staat is om onverwachte risico's met een financieel gevolg op te vangen. Dit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten². De norm voor het weerstandsvermogen is in het voortgezet onderwijs 10% tot 40%, afhankelijk van het risicoprofiel. Noventa heeft ultimo 2018 een weerstandsvermogen van 41%.

Stel dat Noventa opnieuw zou worden opgericht vanaf de grond, dan zou de gemeente een vermogen verstrekken voor de eerste inrichting van alle scholen. Het bedrag voor de eerste inrichting is ongeveer gelijk aan 20% van de jaarbaten. Voor Noventa is dat met de gegevens van eind 2017³ een bedrag van € 1.688.768, tegenover het batentotaal van 2017 is dat 16,7%. Dat zou ook als norm kunnen gelden voor Noventa, de behaalde 41% is dus ruim voldoende. Als in de definitie van het weerstandsvermogen de materiële vaste activa in mindering wordt gebracht op het totale eigen vermogen, dan komt het weerstandsvermogen op 9%.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liquiditeit	1,7	1,33	1,54	1,3	2,01	2,43	2,84	3,00
Solvabiliteit	49%	38%	42%	38%	70%	69%	71%	71%
Kapitalisatiefactor	32%	33%	30%	32%	36%	38%	-	-
Weerstandsvermogen	-	-	-	-	-	38%	42%	41%

Verhouding Personeel versus Materieel

In het managementstatuut is vastgelegd dat vooralsnog de personele bekostiging voor personele uitgaven wordt ingezet en de vergoeding voor de materiële instandhouding bepalend is voor de materiële budgetruimte. Over de inzet van de financiële baten besluit het bevoegd gezag. In de exploitatie is 82% van de lasten besteed aan personeel en 18% aan materiële zaken.

Voorzieningen

Voor voorzienbare toekomstige verplichtingen worden voorzieningen getroffen. Er zijn momenteel twee voorzieningen actueel: de voorziening voor toekomstige onderhoudswerkzaamheden en de voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen.

Onderhoudsvoorziening

Voor het meerjarig onderhoud is een plan gemaakt voor alle schoolgebouwen. Hierin staan de onderhoudswerkzaamheden met het uitvoeringsjaar en de kosten van dat onderhoud. Via een jaarlijks vrijwel gelijkblijvende dotatie wordt de voorziening gevoed. In 2018 is er bijna € 245.000 gedoteerd aan de voorziening en er is bijna € 237.000 onttrokken aan de voorziening waardoor het saldo van de voorziening met € 8.000 is gestegen.

Jubileum voorziening

Uitgaande van het personeel met een 10 jarig dienstverband of meer en rekening houdend met de kans dat dit personeel in dienst blijft, is een berekeningswijze voor de voorzieningshoogte vastgesteld. Per saldo bedragen de onttrekking en dotatie in 2018 € 13.000. Ultimo 2018 is de hoogte van de jubileumvoorziening € 73.000.

² Het hier besproken kengetal voor weerstandsvermogen wijkt af van het in de jaarrekening genoemde kengetal, hier wordt het gedefinieerd als totaal eigen vermogen gedeeld door de totale baten.

³ Hier zijn gegevens van 2017 gebruikt omdat het CBS nog geen indexcijfer voor 2018 heeft vastgesteld en gepubliceerd.

Exploitatie

Het exploitatieoverzicht laat de baten en lasten van het jaar zien. Het grootste deel van de baten bestaat uit de bekostiging van het ministerie van OCW. Deze bekostiging is gebaseerd op het aantal leerlingen op 1 oktober van het voorgaande jaar. De personele bekostiging wordt per schooljaar toegekend en de materiële bekostiging per kalenderjaar. In de exploitatie worden zowel baten als lasten exact toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Baten			
Rijksbijdrage OCW	10.162.447	9.399.306	9.769.901
Overige overheidsbijdragen	45.312	10.000	24.573
Overige baten	<u>204.784</u>	<u>236.764</u>	<u>291.155</u>
Totaal baten	10.412.543	9.646.070	10.085.629
Lasten			
Personeelslasten	8.510.605	7.683.666	7.841.183
Afschrijvingen	321.628	316.234	314.610
Huisvestingslasten	545.665	564.822	575.576
Overige lasten	<u>974.416</u>	<u>1.061.349</u>	<u>965.654</u>
Totaal lasten	10.352.314	9.626.070	9.697.023
Saldo baten en lasten	60.229	20.000	388.607
Financiële baten en lasten	286	0	184
Netto resultaat	60.515	20.000	388.791

Resultaat

Het exploitatieresultaat bedraagt € 60.515 positief. Er was een positief resultaat begroot van € 20.000. Zowel de baten als de lasten wijken fors af van de begroting. En hoewel Noventa goed in control is, is ook in die situatie een afwijking van 2% van het exploitatietotaal niet erg bijzonder. Zo hangt er bijvoorbeeld nog een meevaller van ongeveer € 80.000 boven de markt die niet is meegenomen in de cijfers maar waarschijnlijk in 2020 zal worden gerealiseerd. Het betreft hier de compensatie door het UWV van een uitgekeerde transitievergoeding. De wetgeving voor de vergoeding is helder maar de dossiers zijn nog niet compleet waardoor de accountant adviseert om het recht op de vergoeding pas in 2019 op te nemen. Met ingang van datzelfde jaar is Noventa eigen risicodragers voor de ziektevervanging, dat maakt de als normaal te beschouwen afwijkingsmarge van 2% nog iets groter.

We zullen de afzonderlijke verschillen in baten en lasten nader beschouwen.

Baten

De realisatie van de totale baten is bijna 8% hoger dan de begroting. De stichting is voor haar inkomsten in belangrijke mate (98%) afhankelijk van de overheid. De overheidsbijdrage bestaat vrijwel geheel uit de bekostiging van het ministerie van OCW. Hierbij blijft overigens de inspanning van de gemeente op het vlak van de huisvesting buiten beeld: de gemeente moet zorgen voor nieuwe

schoolgebouwen en bij een besluit tot renovatie in plaats van nieuwbouw, wordt ook een flinke financiële inspanning van de gemeente verwacht. Omdat de gebouwen economisch eigendom blijven van de gemeente, komen deze geldstromen niet in de boekhouding van Noventa tot uiting.

Bij de inkomsten van OCW speelt het aantal leerlingen een belangrijke rol.

De hogere realisatie van de rijksbijdragen van het ministerie wordt vooral veroorzaakt door de positieve normaanpassingen van het ministerie. Dit betreft de verwerking van de kabinetsbijdrage voor de loonbijstelling (aanpassing CAO), de verwerking van de oploop in het functiemixbudget en middelen voor de uitvoering van enkele onderwerpen uit het Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst'. De betekent hogere rijksbijdragen ten bedrage van ongeveer € 763.000. Maar daar zijn de salariskosten ook weer op afgestemd.

Verder is een aantal subsidies ontvangen die niet of lager waren begroot zoals de subsidie voor studieverlof. Ook is onverwacht groeibekostiging ontvangen van € 17.000. De impuls gelden (bekostiging op basis van leerlinggewichten en postcodegebied van de school) zijn € 10.000 hoger dan begroot en de baten voor passend onderwijs zijn per saldo € 41.000 hoger dan begroot.

De overige overheidsbijdragen zijn € 45.000 terwijl hiervoor € 10.000 was begroot. Dit betreft ongeveer € 25.000 subsidie MI Fryske Taal en Cultuur, een subsidie voor onderzoek naar zonnepanelen van € 3.500 en een loonkostenbijdrage van Caparis.

De overige baten zijn € 32.000 lager dan begroot. Tegenvallend waren de baten voor detachering (ook navenant lagere loonkosten), voor verhuuropbrengsten en voor ondersteuningsbijdragen van derden.

Lasten

De lasten bestaan voor ongeveer 82% uit personele lasten waarvan ruim 78% loonkosten. De afschrijvingslasten bedragen 3%. De huisvestingslasten hebben een relatief aandeel van 5% en de overige kosten bijna 10% van de totale lasten. De verhoudingen zijn niet veel anders dan in 2017 en eerdere recente jaren.

De personele lasten zijn fors (10,7%) hoger dan begroot maar worden in belangrijke mate gecompenseerd door hogere baten. De overschrijding van de personele lasten bedraagt per saldo € 820.000. De oorzaak voor de overschrijding zat zowel in de aantallen fte's als het loonniveau van de medewerkers. De toename van de fte's kon bekostigd worden door de extra middelen voor werkdrukvermindering en de toename van het loonniveau als gevolg van een substantiële loonsverbetering voor leerkrachten, werd gecompenseerd door extra baten van het ministerie voor de cao-wijziging.

De afschrijvingslasten zijn € 5.000 hoger dan begroot, een verschil van bijna 2% . Er is ook voor 2018 een investeringsbegroting per school door de schooldirecteuren opgesteld. Deze begroting is opgesteld op basis van historie/vervangingsplan en eventuele nieuwe investeringen. Er is in totaal bijna € 285.000 geïnvesteerd in ICT, inventaris en leermiddelen. Op jaarbasis was er voor bijna € 510.000 aan investeringen begroot. Het besluit om versneld de noodzakelijke ICT vervangingsinvesteringen toe te staan, ligt aan deze hogere investeringen ten grondslag. Omdat de extra investeringen vooral ICT-apparatuur met een korte afschrijvingstermijn betreft en de achterblijvende investeringen betrekking hebben op meubilair en lesmethoden met een relatief lange afschrijvingstermijn, zijn de afschrijvingen hoger dan begroot terwijl de totale investeringen lager zijn dan begroot.

De huisvestingslasten zijn in de buurt van het begrote bedrag uitgekomen. Op de onderscheiden posten waren wel wat compenserende verschillen. Zo waren de schoonmaakkosten ongeveer € 10.000 hoger dan begroot en de energielasten € 12.000 lager dan begroot. De dotatie aan de

onderhoudsvoorziening was € 15.000 lager dan begroot en tekent daarmee voor het grootste deel van het positieve verschil tussen begrote en werkelijke huisvestingslasten.

De overige lasten komen lager uit dan begroot. Ook hier wel wat compenserende verschillen: de administratie- en beheerkosten zijn ongeveer € 53.000 lager dan begroot door goedkopere onderhoudscontracten voor ICT, lagere kosten van de kabelexploitant en lagere advieskosten. Daar stonden alleen hoger dan begrote kosten van de repro en ICT-licenties tegenover. De kosten van leermiddelen (waaronder ook leasecontracten voor computers en softwarelicenties) zijn ongeveer € 31.000 hoger dan begroot. Dit vanwege aanschaf van meer verbruiksmaterialen, iets hogere internetkosten en meer aanschaffingen voor de schoolbibliotheken. De andere "overige kosten" zijn € 65.000 lager dan begroot. Dit is vooral te danken aan lagere projectkosten en een veel lagere post diversen (onvoorzien).

Balans

	31-12-2018	31-12-2017
Activa		
Materiële vaste activa	€ 3.335.601	€ 3.372.343
Vorderingen	€ 606.595	€ 613.518
Liquide middelen	€ 2.104.422	€ 2.015.655
Totaal activa	€ 6.046.618	€ 6.001.516
Passiva		
Eigen vermogen	€ 4.298.581	€ 4.238.066
Voorzieningen	€ 843.735	€ 823.177
Kortlopende schulden	€ 904.303	€ 940.273
Totaal passiva	€ 6.046.618	€ 6.001.516

Met de balans wordt weergegeven waar we ons geld in hebben gestopt (activa) en waar we het geld vandaan hebben (passiva).

De materiële vaste activa zijn zaken zoals gebouwen, computers en meubilair. De waarde daarvan is gedaald omdat er minder is geïnvesteerd in nieuwe computers, schoolmeubilair en lesmethoden dan dat er op is afgeschreven.

De vorderingen zijn ook iets gedaald. De grootste post in de vorderingen is het bedrag dat we opnemen als vordering op het ministerie van OCW omdat het ministerie van enkele grote subsidies niet 1/12 per maand betaalt maar een wisselend percentage. Dit onderdeel verklaart ook de daling van de post vorderingen in de balans.

De liquide middelen zijn de gelden op de bank en in de schoolkassen. De stijging is te danken aan het gunstige exploitatieresultaat en het niet volledig herinvesteren van de afschrijvingsbedragen.

Het eigen vermogen is voor een groot deel ooit ingebracht door de gemeente (eerste inrichting) en is daarna gestegen door jaarlijkse reservering van exploitatieoverschotten. De stijging van 2017 naar 2018 wordt geheel verklaard door de toevoeging van het exploitatieresultaat.

De voorzieningen zijn spaarpotten die we verplicht zijn om aan te houden. Het geld in de twee spaarpotten is bedoeld voor jubileumuitkeringen en voor het groot onderhoud aan de gebouwen. Die gebouwen zijn economisch eigendom van de gemeente en moeten door ons als juridisch eigenaar goed worden onderhouden. Voorzieningen beschouwen we als vreemd vermogen oftewel als schulden. Dit omdat het geld geormerkt is voor een doel waaraan we het niet kunnen onttrekken. De stijging van 2017 naar 2018 wordt vooral veroorzaakt doordat er meer aan de

onderhoudsspaarpot is toegevoegd (dotatie) dan er aan is onttrokken. Voor 2019 staat een dotatie van € 245.000 en een onttrekking van toevallig vrijwel hetzelfde bedrag (€ 246.000) in de planning. Door het werken met deze spaarpot kunnen we jaarlijks een vrijwel gelijk bedrag in de exploitatie opnemen voor groot (meerjarig) onderhoud. De voorziening wordt daarom ook wel een egalisatievoorziening genoemd.

De kortlopende schulden bevatten posten als openstaande nota's van leveranciers maar ook schulden aan de pensioenmaatschappij en de belastingdienst die betrekking hebben op de salarissen van december en aan de voor het personeel gereserveerde vakantiegeld. De post is iets lager dan in 2017. De schulden aan leveranciers zijn veel lager dan eind 2017 maar de loongerelateerde schulden zoals gereserveerde vakantiegelden en schulden aan het pensioenfonds en UWV zijn hoger dan in 2017.

De financieringsstructuur laat over de jaren een stabiel beeld zien. De middelen zijn voor de lange termijn ontvangen van de gemeente. Daarnaast zijn middelen vergaard via reservering van exploitatieoverschotten. Ze worden ook duurzaam op de middellange termijn vastgelegd in activa en in speelruimte in liquiditeiten. Er zijn geen gelden voor de langere termijn vastgelegd in spaar- of beleggingsproducten. Op de korte termijn zijn de schulden doorgaans iets groter dan de vorderingen maar dat is minder een keuze dan dat het een gevolg is van de reguliere bedrijfsvoering waarin kortlopende vorderingen en schulden uitsluitend ontstaan door uitvoering van reguliere organisatieprocessen: zowel voor de vorderingen als schulden geldt dat deze zo kortdurend zijn als dat het betalingsverkeer toelaat.

Ook de kasstromen zijn regelmatig van patroon waarbij alleen fluctuaties in lonen door vakantiegelden en eindejaarsuitkeringen en fluctuaties in uitgaven voor groot onderhoud een rol spelen. Door de ruime beschikbaarheid van liquiditeiten en door een redelijk toegesneden betalingspatroon van het rijk, ontstaan door deze fluctuaties geen problemen.

De vermogenspositie van Noventa is prima, deze is reeds besproken op pagina 28 en 29.

Treasury

Het treasury statuut is in 2016 opgesteld en vastgesteld. Hierin is met betrekking tot het treasurybeleid opgenomen dat de vereniging te allen tijde over voldoende liquide middelen moet kunnen beschikken om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. In geval van tijdelijk overtollige middelen is het toegestaan risicomijdende beleggingen aan te gaan. Deze zullen voldoen aan de criteria genoemd in de "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016". Bij het aangaan van beleggingen wordt geen onderscheid gemaakt tussen private en publieke middelen, Noventa stelt dus voor zichzelf dezelfde risicomijdende voorwaarden als OCW. Het treasurystatuut is vastgesteld door de directeur-bestuurder na goedkeuring door de raad van toezicht. De treasuryfunctie wordt uitgevoerd door en onder verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder.

Het bewaken van de "liquiditeit" is meer van belang naarmate er minder middelen zijn. Door de toenemende beschikbaarheid van middelen, is de afgelopen 2 jaar de bewaking van de liquiditeit iets minder belangrijk geworden. De lage rentestand en lage rendementen op beleggingen hebben een strak liquiditeitsbeheer ook minder profijtelijk gemaakt. Desalniettemin wordt de liquiditeit goed bewaakt en worden tijdelijk overtollige middelen zo gunstig mogelijk weggezet op spaarrekeningen. Het beleid van de afgelopen jaren, waarbij de middelen zoveel mogelijk liquide blijven, werd in 2018 gecontinueerd. In 2018 is rente ontvangen ter hoogte van € 286. Dat betekent een gemiddeld rendement op de liquiditeiten van bijna 0%.

6. Continuïteit

Bestuur en organisatie

Eind 2013 zijn gesprekken gestart met PCBO Tytsjerksteradiel om een onderzoek te doen naar vormen van samenwerking. Dit onderzoek is afgerond met een positieve uitkomst. Inmiddels is op meer gedetailleerd niveau gekeken naar en gerapporteerd over verschillen en overeenkomsten tussen de besturen. De insteek is dat verschillen overbrugbaar moeten worden gemaakt om het perspectief op een fusie te concretiseren.

Communicatie

In een organisatie waar de locaties verspreid liggen zoals bij Noventa, is het van belang dat de (interne) communicatie goed georganiseerd is. Een goedlopende interne communicatie bevordert transparantie en binding van het personeel met de vereniging. Op basis daarvan kan gewerkt worden aan een goede communicatie met de ouders. Via de website en de nieuwsbrieven zijn en zullen de ouders en personeel op de hoogte gehouden worden van actuele ontwikkelingen. Het betrekken van ouders bij onze organisatie, de scholen en het leren van hun kinderen, krijgt een steeds belangrijkere plaats binnen de organisatie.

Continuïteit

Meerjarenbegroting

In onderstaand overzicht staan de kengetallen weergegeven voor personeel en leerlingenaantallen voor de komende jaren. De leerlingenaantallen zullen niet een stijging maar een afname vertonen. Dit heeft directe gevolgen voor de personele inzet.

Kengetallen	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal leerlingen (1-10)	1657	1582	1519	1471	1400	1367
Bestuur / Management (fte)	7,58	7,54	7,54	7,54	7,54	8,00
Personeel primair proces (fte)	98,88	96,56	87,70	82,46	78,58	75,00
Ondersteunend Personeel (fte)	12,40	12,06	11,74	11,74	11,74	12,00
Totaal	118,86	116,16	106,98	101,74	97,86	95,00

De getoonde begrote formatie (2018-2023) is exclusief vervanging (VF en zwangerschap) en payrollling.

Staat van Baten en Lasten		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Baten							
	Rijksbijdrage	€ 10.162.447	€ 9.919.603	€ 9.570.761	€ 9.273.090	€ 9.134.135	€ 9.009.050
	Overige overheidsbijdragen en subsidie	€ 45.312	€ 38.330	€ 32.600	€ 32.650	€ 32.550	€ 32.500
	College- cursus en/of examengelden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	Baten werk in opdracht van derden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	Overige baten	€ 204.784	€ 174.447	€ 164.683	€ 163.814	€ 165.492	€ 167.234
	Totaal Baten	€ 10.412.543	€ 10.132.380	€ 9.768.044	€ 9.469.554	€ 9.332.177	€ 9.208.784
Lasten							
	Personeelslasten	€ 8.510.605	€ 8.262.231	€ 7.844.087	€ 7.575.953	€ 7.423.265	€ 7.288.523
	Afschrijvingen	€ 321.628	€ 311.562	€ 290.855	€ 268.638	€ 268.683	€ 258.818
	Huisvestingslasten	€ 545.665	€ 549.547	€ 549.497	€ 549.297	€ 549.297	€ 550.097
	Overige lasten	€ 974.416	€ 1.086.991	€ 1.081.641	€ 1.069.791	€ 1.071.141	€ 1.061.591
	Totaal Lasten	€ 10.352.314	€ 10.210.331	€ 9.766.080	€ 9.463.679	€ 9.312.386	€ 9.159.029
Saldo Baten en lasten gewone bedrijfsvoering		€ 60.229	- € 77.951	€ 1.964	€ 5.875	€ 19.791	€ 49.755
	Saldo Financiële bedrijfsvoering	€ 286	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal resultaat		€ 60.515	- € 77.951	€ 1.964	€ 5.875	€ 19.791	€ 49.755

Het allocatiebeleid van Noventa is gebaseerd op de volgende principes:

- In de besteding van de middelen wordt balans gezocht tussen kansen benutten én voorzichtig zijn door verantwoord te plannen en handelen;
- We streven naar een maximale inzet van middelen voor het primair onderwijsproces; consequentie daarvan is dat we de algemene reserves op een vastgesteld minimumniveau bewaken. Deze reserves dienen voor risicoafdekking.
- We willen samen de richting bepalen en de scholen de ruimte geven om binnen die kaders eigen keuzes te maken;
- Budgetbeheer leg je op bovenschools niveau voor de onderwerpen waarop de schooldirecteur weinig tot geen invloed heeft,
- Budgetbeheer leg je op schoolniveau wanneer de schooldirecteur invloed op schoolniveau kan uitoefenen, zoals bijvoorbeeld bij de inzet van leermiddelen.
- We werken met een taakstellende begroting, waarbij nog te realiseren bezuinigingen al zijn verwerkt en waarbij na 2019 hele kleine overschotten worden begroot;
- Op bovenschools niveau worden de reserves beheerd voor risicodekking en financiering van activa. Er zijn ook beperkte reserves op schoolniveau. Die worden gehanteerd om scholen te stimuleren de toegekende middelen planmatig en nuttig in te zetten en om -indien wenselijk- baten en lasten uit te smeren over meerdere jaren.

Voor de jaren na 2019 gaan we uit van kleine positieve exploitatieresultaten. Bij de baten gaan we uit van een daling van het aantal leerlingen. Die daling zal zich ook in de komende jaren doorzetten. Om de daardoor noodzakelijke geworden personele krimp te kunnen realiseren, wordt tijdelijke vacatureruimte opgevuld door inhuur van tijdelijk personeel via payrolling. Dit is noodzakelijk om langlopende verplichtingen richting personeel te voorkomen. Gezien de meerkosten die payrolling met zich mee brengt en ook omdat publieke opinie over flexwerk verschuift, wordt in hoofdzaak jong personeel via payrolling ingezet en zijn we terughoudend bij de inzet van payrollers. In 2019 zal evenals in voorgaande jaren geld worden besteed aan de afvloeiing van personeel, hiervoor is een bedrag van € 150.000 gereserveerd. We verwachten licht dalende afschrijvingen en licht dalende kosten voor administratie beheer en voor leermiddelen, dit als gevolg van dalende leerlingaantallen. De huisvestingskosten zullen vrijwel stabiel blijven.

Noventa heeft een goede liquiditeitspositie en is in staat om duurzaam met een neutraal exploitatieresultaat te werken en de liquiditeitspositie dus ook goed te houden.

De balans voor de komende jaren vertoont het hierna volgende beeld. De jaarlijkse exploitatieresultaten zijn verwerkt in het eigen vermogen.

Balansprognose		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Activa							
	materiele vaste activa	€ 3.335.601	€ 3.268.039	€ 3.267.119	€ 3.170.688	€ 3.047.933	€ 2.850.931
	Totaal vaste activa	€ 3.335.601	€ 3.268.039	€ 3.267.119	€ 3.170.688	€ 3.047.933	€ 2.850.931
	vorderingen	€ 606.595	€ 593.131	€ 574.138	€ 557.204	€ 554.468	€ 540.713
	liquide middelen	€ 2.104.423	€ 2.204.991	€ 1.996.057	€ 2.282.563	€ 2.389.943	€ 2.298.450
	Totaal vlottende activa	€ 2.711.018	€ 2.798.122	€ 2.570.195	€ 2.839.767	€ 2.944.411	€ 2.839.163
	Totaal Activa	€ 6.046.619	€ 6.066.161	€ 5.837.314	€ 6.010.455	€ 5.992.344	€ 5.690.094
Passiva							
	algemene reserve	€ 2.540.400	€ 2.462.449	€ 2.464.414	€ 2.470.289	€ 2.490.080	€ 2.539.835
	bestemmingsreserve privaat	€ 1.758.181	€ 1.758.181	€ 1.758.181	€ 1.758.181	€ 1.758.181	€ 1.758.181
	Totaal eigen vermogen	€ 4.298.581	€ 4.220.630	€ 4.222.595	€ 4.228.470	€ 4.248.261	€ 4.298.016
	voorzieningen	€ 843.736	€ 944.719	€ 753.102	€ 947.133	€ 921.414	€ 582.337
	kortlopende schulden	€ 904.302	€ 900.812	€ 861.617	€ 834.852	€ 822.669	€ 809.741
	Totaal overige passiva	€ 1.748.038	€ 1.845.531	€ 1.614.719	€ 1.781.985	€ 1.744.083	€ 1.392.078
	Totaal Passiva	€ 6.046.619	€ 6.066.161	€ 5.837.314	€ 6.010.455	€ 5.992.344	€ 5.690.094

De materiële vaste activa zullen redelijk stabiel zijn de komende jaren maar zullen iets dalen als gevolg van de krimp van de organisatie. Voor de vorderingen geldt hetzelfde.

De verwachting is dat het eigen vermogen na 2019 heel licht zal stijgen. Er zijn geen belangrijke redenen om middelen te reserveren of om bovenmatig middelen in te zetten. Er worden geen grote

veranderingen verwacht in de financieringsstructuur. De financiële middelen bestaan uit publieke middelen en private middelen en dit zal in de toekomst ook zo blijven.

De stand van de voorzieningen zal in de komende jaren schommelen. Daarmee wordt bereikt dat het jaarlijkse kostenniveau in de exploitatie juist wordt geëgaliseerd. De schommeling wordt vooral veroorzaakt door de onderhoudsvoorziening en dan met name de sterk wisselende onttrekking van middelen aan deze voorziening. Het onderhoud vindt plaats op basis van het goedgekeurde meerjaren onderhoudsplan, opgesteld door de adviseurs van Onderwijsbureau Meppel in samenspraak met het bestuur. Dit plan wordt om de 2 jaar ge-update via schouwingen van de scholen.

Interne risicobeheersing en controlesysteem

Het interne risicobeheersingsysteem van het bestuur bestaat uit:

- Periodieke strategische risicobeoordelingen;
- Regulier onderzoek door de accountant. Hierin wordt de betrouwbaarheid van de administratieve organisatie en financiële rapportage expliciet onderzocht en nadien via de goedkeurende verklaring bevestigd;
- Een systeem van monitoring en rapportering, bestaand uit het uitvoeren van interne audits en rapportering daarover;
- Organisatorische risico's worden verder vermeden door de duidelijke rollenscheiding en de organisatie van het intern toezicht die mede vanwege de 'Code goed bestuur' is aangebracht;
- De planning en control cyclus: elk jaar wordt voor de komende vier jaar een financiële planning opgesteld. In deze plannen worden het strategische beleid en de financiering hiervan verder uitgewerkt. Het plan omvat ook de strategische doelstelling voor het komende jaar en het budget. Periodiek wordt gerapporteerd over de operationele en financiële performance (early warning system) middels Planning & Control sessies in samenwerking met het administratiekantoor.

Risico's en onzekerheden

De cao primair onderwijs.

De cao brengt veel complexiteit en daarmee onzekerheid over de uitwerking met zich mee. De diverse herzieningen van de cao hebben de afgelopen jaren veel tijd gevergd om goed te landen en verwerkt te worden in de organisatie. Het stoort dat er bijna 500 pagina's nodig zijn om de cao in vast te leggen. De cao anno 2019 gaat helaas vooral niet over werk.

Krimp en formatieterugloop en schaarste van goede leerkrachten

Door de terugloop van het aantal leerlingen, loopt ook de bekostiging terug en zijn bezuinigingen noodzakelijk. De noodzakelijke bezuinigingen op de formatie hebben telkens zonder gedwongen ontslagen plaatsgevonden. Eerder was er weinig verloop maar door een inmiddels groter dan technisch noodzakelijke uitstroom, hebben flink wat jonge mensen een kans gekregen en is een aantal ook in vaste dienst benoemd. We moeten terughoudend zijn met nieuwe verplichtingen maar tegelijkertijd begint zich ook al een bepaalde schaarste aan goede jonge leerkrachten af te tekenen. Er moet dus goed gebalanceerd gehandeld worden.

Invoering Wet Werk en Zekerheid

De ontwikkelingen ten aanzien van Wet Werk en Zekerheid en de verhoging van de verzekeringskosten voor de WGA en de invoering van de WGA FLEX, hebben kostenverhogingen met zich mee gebracht. Te denken valt aan verhoging van de ontslagvergoedingen (van € 5.000 à € 20.000 naar € 20.000 à € 80.000), maar ook een verdere verhoging van de verzekeringspremies voor aansprakelijkheid in dezen.

Premieontwikkelingen Participatiefonds

Het eigen risico voor instroom in de werkloosheidswet wordt ingevoerd en zal tussen de 10% en 50% bedragen van de kosten, de premie kan daardoor omlaag maar de totale kosten zullen omhoog gaan voor de werkgever. De oorzaak is de door de krimp ontslagen leerkrachten en de ontslagen op basis van disfunctioneren. Ook de toename van deze ontslagreden is een landelijke trend. Compensatie van deze toenemende kosten door de verhoging van rijksbekostiging, is geen vanzelfsprekendheid.

Eigen risicodrager voor ziektevervang

Per 1-1-2019 is Noventa eigen risicodrager voor de ziektevervang. Dat betekent een veel lagere afdracht aan het vervangingsfonds omdat de premie voor ziektevervang vervalt, maar daar staat tegenover dat het personeel dat voor ziektevervang wordt ingezet, nu uit eigen zak moet worden betaald. Tot dusver is het voordelig maar ziekte, en daarmee ziektevervang, kan zeer onvoorspelbaar zijn en sterk fluctueren. Zodra het verzuimpercentage boven de 6,3% komt, zal dat meer geld gaan kosten dan dat het aan premiebesparing oplevert. Een verzuim van 7,3%, mits geheel vervangen, betekent een verliespost van ongeveer € 75.000.

Bijlage 1: Jaarverslag 2018 GMR

Jaarverslag GMR van de Stichting CPO Noventa 2018

De GMR heeft in 2018 zes keer regulier vergaderd met als doel medezeggenschapszaken te bespreken aangaande de Stichting Noventa Onderwijs. De GMR heeft in 2018 twee keer vergaderd met de RvT. Op 24 april 2018 hebben drie leden van de GMR een vergadering bijgewoond van de GMR van PCBO Tietjerksteradeel.

Er wordt gestreefd naar een GMR met een afvaardiging vanuit elf scholen van onze Stichting Noventa Onderwijs; hetzij een ouderlid, hetzij een personeelslid.

Het DB van de GMR bestaat uit voorzitter Lammert van der Veen (oudergeleding CBS De Oanrin te Twijzel) en sinds september 2017 secretaris Fenje Koksma (personeelsgeleding CBS de Merlettes te Kootstertille).

Dhr. S. Corporaal heeft de GMR verlaten. Er is nog geen nieuwe kandidaat gevonden voor CBS de Hoekstien. Charlotte Hut heeft haar taken neergelegd, Sietske van Esch is in haar plaats lid geworden van de GMR namens CBS de Claercamp.

De vergaderingen van de GMR zijn in principe openbaar. De vergaderingen worden op een vaste locatie gehouden, namelijk de vergaderruimte van Noventa op CBS de Lichtbron te Buitenpost.

Voorafgaand aan iedere GMR vergadering wordt samen met dhr. H. Steenstra, directeur bestuurder van Noventa, een vooroverleg gehouden met voorzitter en secretaris van de GMR over de te behandelen zaken.

Dhr. H. Steenstra, directeur bestuurder, is iedere vergadering een gedeelte van de avond aanwezig om zaken toe lichten en vragen vanuit de GMR te beantwoorden.

Overzicht van onderwerpen waarover de GMR in 2018 heeft vergaderd:

Organisatie:

- Fusie met PCBO Tytsjerksteradiel;
- AVG in het onderwijs;
- Functiebouwwerk;
- Professioneel statuut;
- Inzet werkdrukmiddelen;
- Stakingsgelden;
- Invoering handhaving Meldcode Verwijsindex;
- YSNS documenten;

Personeel:

- Mobiliteitsbeleid;
- E-learning Heutinkacademie;
- PO in Actie, onderwijsstakingen 2018;
- Lerarenregister;
- Zij-instromers, vervangingsbeleid, invaller tekort;

Onderwijs:

- Vakantierooster 2018-2019;

Financiën:

- Eigen risicodragerschap
- Jaarrekening 2017;
- Begroting 2018;

Huisvesting:

- Aanpassingen schoolgebouwen in relatie tot energietransitie.

Overzicht van positief advies en instemming aan de volgende plannen en beleidsstukken:

- Eigen risicodragerschap / werkdrukakkoord;
- Mobiliteitsbeleid;
- Vervangingsbeleid;
- YSNS stukken
- Protocol informatievoorziening gescheiden ouders;
- Aanstelling Ellen v.d. Molen;
- Begroting 2019-2023: instemming verleend;
- Stichting Noventa Onderwijs Jaarverslag en jaarrekening 2017;
- Bestuurs formatieplan 2018-2019 / Meerjaren formatieplan 2019-2020 t/m 2021-2022;
- Professioneel statuut.

In het activiteitenplan van de GMR staat hoe de GMR graag wil functioneren; namelijk als een proactieve GMR, actief in besluitvorming en beleidsinitieërend. Een GMR met een duidelijke visie en missie: We willen graag positief kritisch, met kennis van zaken en beleid controlerend werken. Open en respectvol en als volwaardige gesprekspartner van het bevoegd gezag, beiden dezelfde belangenbehartigend en ieder met zijn eigen verantwoordelijkheid.

Augustinusga, maart 2018.

Fenje Koksma (secretaris GMR)

Bijlage 2: Verantwoording Prestatiebox

De gelden uit de prestatiebox moeten helpen de ambities van Noventa te realiseren. Het gaat daarbij om het verbeteren van de resultaten op gebied van de kerntaken van ons onderwijs. Niet voor niets heeft Noventa in het logo staan: "Noventa, ambitieus in onderwijs". De middelen uit de prestatiebox hebben Noventa geholpen de investeringen te versterken, te versnellen en te verdiepen, daar waar het gaat om kwaliteitsverbetering. Er is een rechtstreeks relatie met de doelstellingen in het strategisch beleidsplan en de gerealiseerde doelen door de middelen van de prestatiebox. Zo komen er in dit kader in ons strategisch beleid de volgende doelstellingen voor die versterkt en/of gerealiseerd zijn onder andere met behulp van middelen uit de prestatiebox.

ONDERWIJS		
Doel	Beschrijving	Realisatie
Uitdagend onderwijs gecombineerd met een goede zorgstructuur	De 1-zorgroute handelingsgericht werken. Inrichting zorgstructuur en bovenschoolse zorgstructuur.	Gerealiseerd
Onderwijsverbetering vanuit analyse van de horizontale en verticale dwarsdoorsneden m.b.t. de resultaten	Trendanalyses, interventies. Monitorgesprekken	Gerealiseerd in kwaliteitszorgsysteem WMK. Bespreking van de analyses en uitkomsten in de teamvergaderingen, de monitorgesprekken directie / bestuurder en op het directeurenoverleg.
Monitoring resultaten	web-based kwaliteitssysteem gericht op resultaten Early warning –system	Gerealiseerd dmv Cito-school en bestuursmodule , ParnasSys en Ultimview LVS. 2x per jaar monitorgesprekken tussen directie/IB van de school en de directeur-bestuurder.
Didactisch handelen alle leerkrachten op het niveau "vakbekwaam" brengen.	Beschrijving en nulmeting, competentie management, directeuren en deels locatieleiders opgeleid tot assessor CT meter en de organisatie van scholing op de diverse scholen	Uitvoering van Competentiethermometer voor alle leerkrachten. Expliciete scholing en ontwikkeling op thema didactisch vakmanschap door de invoering van effectieve directe instructie. (EDI) . Deels gerealiseerd en in verdere ontwikkeling.
Onderwijs in woordenschat	Structureel aanbod	Gerealiseerd op alle scholen. Bewaking door ons monitorsysteem en vraagt voortdurende bewaking
Leesniveau voldoende naar goede norm brengen	Doelen zijn vastgelegd als ambitieniveau binnen het monitorsysteem voor opbrengsten	Gerealiseerd. Bewaking door ons monitorsysteem

KWALITEITSZORG		
Doel	Beschrijving	Realisatie
Verantwoording beleid en resultaten	Managementrapportage resultaten	Gerealiseerd systeem van managementrapportage middels invoering en evaluatie WMKPO
De school formuleert jaarlijks beleidsvoornemens	Een jaarplan	Gerealiseerd met format SJP/SJV
Praktisch intern analyse instrument voor opbrengsten	intern kwaliteitsinstrument	Gerealiseerd door WMKPO en Ultiview
Zorgstructuur naar een hoger plan brengen	De visie, kaders en werkwijze rondom zorg en begeleiding voor de organisatie staan beschreven	Gerealiseerd door Visiedocument zorg en Inrichting van het bovenschoolse zorg model en bovenschools zorgteam
Professionalisering van de zorgstructuur in de scholen	werkdokument voor de praktijksituatie.	Gerealiseerd en deels nog verder in ontwikkeling
De zorg en begeleiding in Noventa naar een hoog niveau brengen	Alle scholen van Noventa ontwikkelen zich volgens deze visie, taken en competenties	Beschreven en verder in ontwikkeling Bewaking en advisering middels kenniskringen waarbij in 2016 twee nieuwe kenniskringen zijn ingericht (KK Interne Vertrouwenspersonen en KK Meer en hoogbegaafdheid)
Ontwikkeling van een systeem van interne audits	Vorbereidende scholing om een audit-team binnen Noventa te ontwikkelen . In schooljaar 2018-2019 draaien we een pilot met interne audits. In schooljaar 2019-2020 willen we gaan werken met interne audit. Hiervoor wordt een beleidsdocument ontwikkeld.	Twee medewerkers volgen de scholing en training om zich te bekwamen als auditteam.
EXTRA ONDERWIJS- VOORZIENINGEN		
Doel	Beschrijving	Realisatie
Passend onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen	Hoogbegaafde leerlingen krijgen een passend onderwijsprogramma aangeboden middels 1 dag per week een aanbod in een aparte groep op de JLS in Surhuizum met een specifiek programma. Coördinatie door de bovenschoolse specialist Hoogbegaafdheid.	In schooljaar 2017-2018 gestart met een aanbod voor de doelgroep-leerlingen uit de groepen 7 en 8 van de Noventa- scholen. In 2018-2019 gestart met een aanbod voor de doelgroepleerlingen uit de 5 en 6.
Extra taalaanbod voor nieuwkomers	Kinderen in de categorie nieuwkomers, met een verblijfsstatus of van arbeidsmigranten, die de Nederlandse taal niet of nauwelijks spreken, krijgen extra taalaanbod van een medewerker gedurende 2 jaar vier dagen per week 1 uur in een kleine groep of individueel	In school 2017-2018 gestart op 1 locatie (kinderen kwamen naar deze locatie). In schooljaar 2018-2019 gestart met een medewerker, die de scholen bezoekt en op de eigen school het aanbod organiseert.

Samenvattend kan worden gesteld dat de gelden uit de prestatiebox er aan bijdragen dat een aantal zaken gerealiseerd kan worden in het kader van onderwijskwaliteit en leerlingenzorg. Binnen de organisatie zijn diverse beleidsdocumenten en vervolgacties die daarop betrekking hebben, verder ontwikkeld, bijgesteld en in de organisatie vastgesteld en geïmplementeerd.

- * Voortgaande Implementatie Kwaliteitsbeleid WMKPO;
- * beleidsdocument Veiligheid;
- * verdere invoering van zorgarrangementen;
- * format Schooljaarplan en Schooljaarverslag;
- * houden van monitorgesprekken rond opbrengsten;
- * cyclus van managementrapportage;
- * (Vernieuwd) Beleidsdocument Competentieontwikkeling en gesprekkencyclus.
- * gebruik Ultimview
- * Beleid Hoogbegaafden
- * Beleid Nieuwkomers/ NT-2

Bijlage 3: Verantwoording BZT gelden

Vanuit het BZT wordt de zorg geregeld waaraan de gelden voor passend onderwijs wordt besteed. Het BZT (bovenschools zorgteam) bestaat uit de bovenschools beleidsmedewerker Zorg/Orthopedagoog (tevens voorzitter) en twee intern begeleiders. Het BZT is een adviesorgaan voor de scholen op de thematiek van zorg en ondersteuning en bereidt beleid op het thema zorg op het bovenschools Noventa- niveau voor en voert uit.

Onze scholen krijgen een bedrag per leerling die ze in kunnen zetten voor het aanbieden van zorg. Daarnaast kent het BZT in specifieke gevallen arrangementen toe. Het BZT kan ondersteuning vragen van de jeugd GGZ, het jeugdteam Achtkarspelen en jeugdhulp Friesland. Daarnaast heeft het BZT een adviserende taak bij het organiseren van passend onderwijs binnen Noventa. Met ingang van schooljaar 2019-2020 is er een nieuwe berekeningssystematiek van de onderwijsarrangementen. Budget wordt toegekend op basis van het aantal leerlingen per school.

De middelen voor zorgformatie worden door het ministerie afgedragen aan de samenwerkingsverbanden (SWV). De samenwerkingsverbanden kennen middelen toe aan de basisscholen. Een klein deel van de middelen gaat op aan de kosten van het samenwerkingsverband. In het zorgplan van de samenwerkingsverbanden waaronder de scholen van Noventa vallen, is de wijze van verdeling en inzet van de zorgformatie aan basisscholen geregeld. Noventa besteedt deze middelen in belangrijke mate aan de organisatie en uitvoering van interne begeleiding.

De financiering van extra ondersteuning voor een leerling is na de invoering van de Wet Passend Onderwijs niet meer afhankelijk van een landelijke indicatie. De samenwerkingsverbanden ontvangen de beschikbare middelen voor extra ondersteuning. De schoolbesturen in de samenwerkingsverbanden verdelen vervolgens de middelen over de scholen waar de extra ondersteuning nodig is. Zo is er beter maatwerk mogelijk en kunnen de middelen zo veel mogelijk ten goede komen aan ondersteuning in de klas. Een deel van de middelen gaat naar het (v)so, op basis van het aantal kinderen dat het samenwerkingsverband daar plaatst.

De middelen worden door Noventa ingezet in de formatie door lesgebonden uren en niet-lesgebonden uren te besteden aan de verbetering van het onderwijs aan de betreffende leerling. Voor het schooljaar 2019-2020 betreft dit een bate vanuit het passend onderwijs van ongeveer € 420.000, in 2018 was dat € 428.000.

Om voorzieningen voor het Friese platteland te behouden en de kwaliteit ervan te kunnen garanderen, kiest Noventa voor intensieve samenwerking met PCBO Tytsjerksteradiel met de intentie tot een fusie per 1 januari 2020. In het vervolg is opdracht gegeven aan Verus om een onderzoek uit te voeren naar verdergaande samenwerking en een adviesrapportage op te stellen. Dit traject loopt voortvarend en werkgroepen hebben de verschillen in onderwijs en identiteit, financiën en personeel geïnventariseerd en een fusie effectrapportage met aanbevelingen opgesteld. Conclusie geen dusdanige verschillen geconstateerd die de fusie kunnen belemmeren. Instemming van alle geledingen zal de volgende stap zijn. Vervolgens inrichting en bezetting stafbureau, alsook de plaats waar het stafbureau wordt gevestigd. Daarnaast zal het formeren van één Raad van Toezicht, GMR en ledenraad een volgende stap zijn in dit traject. Voorlopige conclusie is dat we op koers liggen voor een fusie per 1 januari 2020.

In 2018 is een totaalbedrag voor passend onderwijs uitgegeven van ongeveer € 440.000 bestaande uit een bedrag van ongeveer € 350.000 voor loonkosten (IB-structuur en de coördinatie daarvan), ongeveer € 60.000 voor overige personele kosten en € 30.000 voor materiële kosten. De loonkosten en andere personele kosten hebben voor ongeveer een bedrag van € 330.000 betrekking op de reguliere zorgorganisatie en voor ongeveer € 80.000 op kindspecifieke onderzoeken en arrangementen.

Bijlage 4: Verantwoording werkdrukmiddelen

Ten behoeve van de inzet van werkdrukmiddelen hebben alle scholen de opdracht gehad om een plan dan wel voorstel te maken voor de inzet van de hen toegeschikte middelen. De van rijkswege beschikbaar gekomen middelen zijn volledig aan de scholen toegekend op basis van leerlingaantallen. Alle scholen hebben plannen gemaakt en afgestemd met hun MR (personeeldeel) die in alle gevallen heeft ingestemd. Vrijwel alle gelden worden benut via de inzet van extra personeel. Er wordt in de planvorming geen geld gereserveerd voor materiële kosten of inzet van externen. Dat laatste is afgezien van de inzet van een payroller die we toch min of meer als deel van onze organisatie beschouwen. Alle middelen zijn toegeschikt aan de scholen en de scholen hebben al deze gelden omgezet in extra personele inzet, dit op basis van fte's en de gemiddelde personeelslast. Met betrekking tot de "niet financiële maatregelen". Dit is voor het kalenderjaar 2018 niet van toepassing, alle middelen zijn ingezet in extra personeel.

Inzet werkdrukmiddelen 2018-2019 (deel 2018)

		leerlingen		Bedrag	Bedrag	extra inzet personeel
		1-10-2017		2018-2019	2018	
04JU	De Tarissing	123	€	19.133	€ 7.972	0,4000
04JW	De Oanrin	89	€	13.844	€ 5.768	0,2500
05QE	De Merlettes	120	€	18.666	€ 7.778	0,2500
07MY	Joh.Looijengaskoalle	110	€	17.111	€ 7.129	0,2500
07XB	De Twa-ikker	99	€	15.399	€ 6.416	0,2308
07YK	De Claercamp	109	€	16.955	€ 7.065	0,3000 een deel vast en een deel in losse uren
08PH	De Reinboge	169	€	26.288	€ 10.953	0,4500
10BP	De Wynroas	263	€	40.910	€ 17.046	0,6000
11MA	De Lichtbron	268	€	41.687	€ 17.370	0,6000
11MB	De Hoekstien	141	€	21.933	€ 9.139	0,3000
11XH	De Bernebrege	227	€	35.310	€ 14.712	0,6000
	totaal	1718	€	267.235	€ 111.348	4,2308

Bijlage 5: Jaarrekening 2018

Stichting Noventa Onderwijs

Financieel jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Bestuursverslag	1
Financiële kengetallen	49
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2018	50
Staat van baten en lasten over 2018	52
Kasstroomoverzicht	53
Toelichting behorende tot de jaarrekening:	54
Grondslagen	54
Toelichting op de balans per 31 december 2018	57
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	60
Gebeurtenissen na balansdatum	60
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	61
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	62
Overzicht verbonden partijen	65
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	66
Bestemming van het resultaat	68
Gegevens over de rechtspersoon	69
Overige gegevens	
Controleverklaring	70

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	1%	4%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	3,00	2,80
<u>Solvabiliteit 1</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i>	71,1%	70,6%
<u>Solvabiliteit 2</u> <i>Eigen vermogen plus voorzieningen / totale passiva</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% (solvabiliteit 1) dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. Bij solvabiliteit 2 wordt door het ministerie van OCW een signaleringswaarde gehanteerd van 30%.	85,0%	84,3%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>(Eigen vermogen minus Materiele vaste activa) / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	9,2%	8,6%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	1.708	1.786
Gemiddeld aantal FTE (exclusief vervanging)	118,88	116,83
<u>Personeelskosten per FTE</u>	71.587	66.541

A.1.1 Balans per 31 december 2018

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2018	31 december 2017
1.2	Materiële vaste activa	3.335.601	3.372.343
	Totaal vaste activa	3.335.601	3.372.343
1.5	Vorderingen	606.595	613.518
1.7	Liquide middelen	2.104.422	2.015.655
	Totaal vlottende activa	2.711.017	2.629.172
	Totaal activa	6.046.618	6.001.516

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2018

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.	Baten			
3.1	Rijksbijdrage OCW	10.162.447	9.399.306	9.769.901
3.2	Overige overheidsbijdragen	45.312	10.000	24.573
3.5	Overige baten	204.784	236.764	291.155
	Totaal baten	10.412.542	9.646.070	10.085.629
4.	Lasten			
4.1	Personeelslasten	8.510.605	7.683.666	7.841.183
4.2	Afschrijvingen	321.628	316.234	314.610
4.3	Huisvestingslasten	545.665	564.822	575.576
4.4	Overige lasten	974.416	1.061.349	965.654
	Totaal lasten	10.352.314	9.626.070	9.697.023
	Saldo baten en lasten	60.228	20.000	388.607
5	Financiële baten en lasten	286	-	184
	Netto resultaat	60.514	20.000	388.791

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	60.228	388.607
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	321.628	314.610
- Mutaties voorzieningen	20.558	105.652
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	6.923	15.071-
- Kortlopende schulden	35.970-	2.078
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	373.368	795.876
Ontvangen interest	286	184
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	373.653	796.060
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	284.886-	461.801-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	284.886-	461.801-
Mutatie liquide middelen	88.767	334.260
Beginstand liquide middelen	2.015.655	1.681.396
Mutatie liquide middelen	88.767	334.260
Eindstand liquide middelen	2.104.422	2.015.656

Toelichting behorende tot de jaarrekening:

Grondslagen

De activiteiten van Stichting Noventa Onderwijs bestaan uit het geven van primair onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

Op grond wordt niet afgeschreven.

De activeringsgrens is: € 500,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Gebouwen, bestaande uit:

- Gebouwen 2,5% en 5% van de aanschafwaarde

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 10% en 5% van de aanschafwaarde
- ICT 10% en 25% van de aanschafwaarde
- Technische inventaris 5% van de aanschafwaarde

Overige vaste bedrijfsmiddelen, bestaande uit:

- Onderwijsleerpakket 12,5% van de aanschafwaarde

Vorderingen

Bij eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve privaats is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen en middels het private resultaat over het onderhavige boekjaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen ter zake van personeel en soortgelijke verplichtingen. Deze worden opgenomen tegen de berekende contante waarde. Een voorziening wordt eerst gevormd als voldaan is aan de vereisten terzake van het vormen van voorzieningen.

De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd op basis van de ingediende verlofplanning van een personeelslid. Op basis van deze planning wordt het verlofsaldo bepaald. Dit saldo wordt contant gemaakt tegen het geldende discontopercentage. Tot op heden worden er nog maar zeer beperkt verlofplanningen gemaakt op basis van de regeling duurzame inzetbaarheid. De voorziening wordt pas opgenomen als de verplichting betrouwbaar is te schatten.

De voorziening onderhoud is gebaseerd op de onderhoudsplanning van de komende jaren. De dotatie is op basis van de planning berekend en gelijkmatig verdeeld over de jaren. Periodiek wordt de planning geactualiseerd. Jaarlijks wordt bekeken of de dotatie toereikend is. In de Regeling jaarverslaggeving onderwijs is een tijdelijke overgangsregeling opgenomen voor het toepassen van de methode van kostenegalisatie voor de voorziening groot onderhoud. Van deze tijdelijke overgangsregeling is gebruikt gemaakt bij het berekenen van de voorziening groot onderhoud.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde

Pensioenen

Er is één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Per ultimo boekjaar heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 103,8% (Beleidsdekkingsgraad). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2018

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

			Mutaties 2018							
	Aanschaf- waarde per 31 december 2017	Afschrijvingen tot en met 31 december 2017	Boekwaarde per 31 december 2017	Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen	Aanschaf- waarde per 31 december 2018	Afschrijvingen tot en met 31 december 2018	Boekwaarde per 31 december 2018
1.2.1 Gebouwen en terreinen	2.175.140	546.908-	1.628.233	-	-	60.705-	-	2.175.140	607.613-	1.567.527
1.2.2 Inventaris en apparatuur	3.702.709	2.265.664-	1.437.045	241.845	0-	180.490-	0	3.944.554	2.446.154-	1.498.401
1.2.3 Overige vaste bedrijfs- middelen	829.651	522.586-	307.065	43.041	0-	80.433-	0	872.692	603.019-	269.673
Materiële vaste activa	6.707.500	3.335.157-	3.372.343	284.886	0-	321.628-	0	6.992.387	3.656.785-	3.335.601

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.

Onder overige vaste bedrijfsmiddelen vallen investeringen in onderwijsleerpakket en overige investeringen.

1.5 Vorderingen

		31 december 2018	31 december 2017
1.5.1	Debiteuren	16.086	14.133
1.5.2	Vorderingen OCW	442.802	457.701
	De vordering OCW heeft betrekking op de overlopende posten vanuit de personele lumpsum, impulsgebieden en personeels- en arbeidsmarktbeleid.		
1.5.6	Overige overheden	18.648	877
1.5.7	Overige vorderingen	18.750	22.500
	<i>Overige overlopende activa</i>	<i>88.348</i>	<i>76.750</i>
	<i>Vervangingsfonds</i>	<i>13.136</i>	<i>41.557</i>
	<i>Kruisposten</i>	<i>8.825</i>	<i>1-</i>
1.5.8	Overlopende activa	110.309	118.306
	Totaal Vorderingen	606.595	613.517

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

		31 december 2018	31 december 2017
1.7.1	Kasmiddelen	1.862	1.152
1.7.2	Banken	2.102.560	2.014.503
		2.104.422	2.015.655

2.1 Eigen vermogen

		Boekwaarde per 31 december 2017	Mutaties 2018		Boekwaarde per 31 december 2018
			Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1	Algemene reserve	2.460.159	80.241	-	2.540.400
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	1.777.907	19.727-	-	1.758.181
		4.238.066	60.514	-	4.298.581

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen.

2.2 Voorzieningen

		Mutaties 2018					
		Boekwaarde per 31 december 2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde per 31 december 2018	Kortlopende deel < 1 jaar
							Langlopende deel > 1 jaar
2.2.1	Personeel	60.205	17.464	4.825-	-	72.845	12.750
	<i>Jubilea</i>	<i>60.205</i>	<i>17.464</i>	<i>4.825-</i>	<i>-</i>	<i>72.845</i>	<i>12.750</i>
2.2.3	Overige voorzieningen	762.972	244.800	236.881-	-	770.891	246.087
	<i>Onderhoud</i>	<i>762.972</i>	<i>244.800</i>	<i>236.881-</i>	<i>-</i>	<i>770.891</i>	<i>246.087</i>
		823.177	262.264	241.706-	-	843.736	258.837
							584.899

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2018	31 december 2017
2.4.3	Crediteuren	140.254	205.779
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	<i>269.223</i>	<i>255.985</i>
2.4.7.3	<i>Premies sociale verzekeringen</i>	<i>50.642</i>	<i>36.805</i>
2.4.7	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	319.865	292.790
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	88.540	86.496
2.4.9	Overige kortlopende schulden	12.164	26.725
2.4.10.5	<i>Overlopende passiva m.b.t. vakantiegeld</i>	<i>248.229</i>	<i>226.777</i>
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva algemeen</i>	<i>95.250</i>	<i>100.206</i>
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva mbt subsidie overig</i>	<i>-</i>	<i>1.500</i>
2.4.10	Totaal overlopende passiva	343.480	328.483
Totaal kortlopende schulden		904.303	940.273

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Er is een contract met Ricoh voor de kopieerapparatuur, de kosten op jaarbasis bedragen ca €54.000 en het contract loopt tm 31-3-2021.

Er is een contract met Eneco voor de levering van aardgas. De kosten op jaarbasis bedragen €76.000 en het contract loopt tot 31-12-2020.

Er is een contract met DVEP voor de levering van elektra. De kosten op jaarbasis bedragen €47.000 en het contract loopt tot 31-12-2020. Beide energiecontracten zijn afgesloten via Energie voor Scholen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen in 2018	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
Subsidie voor studieverlof			18.139	18.139	X	
Subsidie zij-instroom			80.000	80.000	X	
			98.139	98.139		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand begin 2018	Ontvangen in 2018	Lasten in 2018	Te verrekenen 31-12-18
Aflopend			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand begin 2018	Ontvangen in 2018	Lasten in 2018	Stand ultimo 2018
Doorlopend			-	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.1.1.1	Rijksbijdragen OCW	9.231.743	8.556.362	8.868.873
3.1.2.2	Niet geoormerkte subsidies	502.328	455.944	487.108
	Totaal rijksbijdragen via OCW	9.734.071	9.012.306	9.355.981
3.1.3	Rijksbijdragen via samenwerkingsverband	428.376	387.000	413.920
	Totaal rijksbijdragen	10.162.447	9.399.306	9.769.901

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	250	-	-
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	45.062	10.000	24.573
		45.312	10.000	24.573

3.5 Overige baten

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.5.1	Verhuur	12.822	17.160	13.045
3.5.2	Detachering personeel	53.162	85.554	110.989
3.5.3	Schenking	-	-	1.125
3.5.5	Ouderbijdragen	84.093	84.250	93.461
3.5.6	Overig	54.708	49.800	72.535
		204.784	236.764	291.155

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.1.1.1 <i>Bruto lonen en salarissen</i>	5.960.594	5.323.208	5.607.121
4.1.1.2 <i>Sociale lasten</i>	1.346.449	1.202.469	1.162.289
4.1.1.3 <i>Pensioenlasten</i>	793.382	708.543	766.418
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen	8.100.425	7.234.220	7.535.827
4.1.2.1 <i>Dotaties personele voorzieningen</i>	17.464	19.000	5.172
4.1.2.2 <i>Personeel niet in loondienst</i>	428.816	244.833	532.491
4.1.2.3 <i>Overig</i>	248.206	403.085	268.689
4.1.2.4 <i>Scholing/opleiding</i>	153.039	130.550	95.647
4.1.2 Overige personele lasten	847.526	797.468	901.999
4.1.3 Af: Uitkeringen	437.346-	348.023-	596.644-
	8.510.605	7.683.666	7.841.183

Realisatie 2018	Realisatie 2017
--------------------	--------------------

Gemiddeld aantal FTE (exclusief vervanging) 119 117

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.2.2.1 Gebouwen	60.705	60.705	60.705
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	180.490	162.401	169.474
4.2.2.4 Onderwijsleerpakket	80.433	93.128	84.430
	321.628	316.234	314.610

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.3.3 Onderhoud	23.575	24.000	31.795
4.3.4 Water en energie	138.761	149.600	140.136
4.3.5 Schoonmaakkosten	117.730	105.631	113.674
4.3.6 Heffingen	13.549	15.650	19.935
4.3.7 Dotaties overige onderhoudsvoorzieningen	244.800	259.801	259.800
4.3.8 Overige huisvestingslasten	7.249	10.140	10.236
	545.665	564.822	575.576

4.4 Overige lasten

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	419.562	472.377	428.753
4.4.2.1	Inventaris en apparatuur	43.245	39.860	41.023
4.4.2.2	Leermiddelen	288.579	261.374	260.589
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	331.824	301.234	301.612
4.4.4	Overig	223.030	287.738	235.289
		<u>974.416</u>	<u>1.061.349</u>	<u>965.654</u>

Uitsplitsing

4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	8.226		7.986
	Accountantslasten	<u>8.226</u>		<u>7.986</u>

Flynth Audit heeft voor de controle van de jaarrekening een mantelcontract afgesloten met Onderwijsbureau Meppel. Als gevolg hiervan factureert Flynth Audit aan Onderwijsbureau Meppel en niet rechtstreeks aan de afzonderlijke schoolbesturen, welke bij Onderwijsbureau Meppel zijn aangesloten. Onderwijsbureau Meppel brengt voor haar totale dienstverlening aan de afzonderlijke schoolbesturen een all-in vergoeding in rekening. Hierin zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening opgenomen. Het bedrag dat in de jaarrekening is toegelicht aangaande de controle van de jaarrekening is gebaseerd op een interne calculatie van het totale budget van Flynth Audit, welke gebaseerd is op de omvang van het schoolbestuur ten opzichte van het totaal.

5 Financiële baten en lasten

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
5.1	Rentebaten	286	-	184
		<u>286</u>	<u>-</u>	<u>184</u>

A.1.7 Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Eigen vermogen 31 december 2018	Exploitatie- saldo 2018	Omzet 2018	Verklaring art.2:403 BW ja/nee	Consolidatie ja/nee	Deelnemingspe- rcentage	Code activiteit
Vereniging Holding Noventa	Vereniging	Achtkarspelen	-	-	-	nee	nee	n.v.t.	4
			-	-	-				

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteit
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Friesland	Stichting	Gemeente Leeuwarden	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

A.1.8

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Stichting Noventa Onderwijs van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling C van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2018 een bezoldigingsmaximum van € 133.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a. Leidinggevende topfunctionarissen mét dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (bedragen in €)

Naam	H. Steenstra												
Functiegegevens	directeur- bestuurder												
Aanvang en einde functievervulling 2018	1/1-31/12												
Omvang dienstverband in FTE	1												
Dienstbetrekking j/n	j												
Bezoldiging													
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	86.478												
Beloningen betaalbaar op termijn	14.584												
Subtotaal	101.062												
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	133.000												
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag													
Totaal bezoldiging	101.062												
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan													
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling													
Gegevens 2017													
Aanvang en einde functievervulling 2017	1/1-31/12												
Omvang dienstverband 2017 in FTE	1												
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	83.923												
Beloningen betaalbaar op termijn	13.661												
Subtotaal	97.584												
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	129.000												
Totaal bezoldiging 2017	97.584												

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (bedragen in €)

Naam	A.G. Zandberg-Beishuizen	B. de Boer	A. Hoogsteen	E. de Jager	W.L. Faber	J. Hooisma	J. Wierstra	P.M.J. de Goede					
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Vice-Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT					
Aanvang en einde functievervulling 2018	1/2-31/12	1/1-31/12	1/1-1/8	1/1-1/8	1/1-31/12	1/1-31/12	1/8-31/12	1/8-31/12					
Bezoldiging													
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.060	3.060	1.780	1.780	2.108	3.060	2.631	1.852					
Beloningen betaalbaar op termijn													
Subtotaal	3.060	3.060	1.780	1.780	2.108	3.060	2.631	1.852					
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	18.256	13.300	7.761	7.761	13.300	13.300	5.575	5.575					
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag													
Totaal bezoldiging	3.060	3.060	1.780	1.780	2.108	3.060	2.631	1.852					
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan													
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling													

Gegevens 2017													
Aanvang en einde functievervulling 2017		1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12							
Totale bezoldiging 2017		1.500	1.500	1.500	1.500	1.500							
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		12.900	12.900	12.900	12.900	12.900							

2. UITKERINGEN WEGENS BEÏNDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING (bedragen in €)

Dit onderdeel is in 2018 niet van toepassing voor Stichting Noventa Onderwijs.

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

- € 80.241 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
- € 19.727- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve privaat

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Bestuur:

- H. Steenstra

Toezichthouder:

- L. Zandbergen-Beishuizen

- B. de Boer

- W.L. Faber

- J. Hooisma

- J. Wierstra

- P.M.J. de Goede

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	41005
Naam instelling	Stichting Noventa Onderwijs
KvK-nummer	01169053
Statutaire zetel	Achtkarspelen
Adres	Ried 11
Postadres	
Postcode	9285 KK
Plaats	Buitenpost
Telefoon	0511-542540
E-mailadres	info@noventa.nl
Website	www.noventa.nl
Contactpersoon	H. Steenstra
Telefoon	0511-542540
E-mailadres	info@noventa.nl

BRIN-nummers	04JU	De Tarissing
	04JW	De Oanrin
	05QE	De Merlettes
	07MY	Joh. Looijenga
	07XB	De Twa-ikker
	07YK	De Claercamp
	08PH	De Reinbôge
	10BP	De Wynroas
	11MA	De Lichtbron
	11MB	De Hoekstien
	11XH	De Bernebrêge

Overige gegevens

Controleverklaring

